SOLDATUL

Nr. 238 | APARE MARȚEA, JOIA și SAMBATA | **Foaie de lămuriri și informații pentru ostași** | REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA STR SARINDAR Nr. 5-7-9 BUCUREȘTI

EI ȘTIU CE ESTE BOLȘEVISMUL

Ceeace se poate vedea în teritoriile ocupate din Uniunea Sovietică nu e decât o foarte palidă reprezentare a realităților bolșevice. Aici e o lume, care se trezește greu dintr'o lungă suferință și care anevoie își desvălue gândul, fiindcă de 25 de ani simulează și continuă să simuleze, pe câtă vreme dincolo de linia de foc a frontului mai dăinuește eventualitatea unei reveniri posibile a teroarei roșii. Pe mărturia declarată a unor asemenea conștiințe nu se poate pune niciun preț. Sovieticul eliberat este inevitabil ezitant. „Psihologia specifică a sufletului slav, ascuns neîncrezător, inegal, a ieșit agravată din cumplita viață de iad, pe care a dus-o până acum. Fenomenul de redresare morală, pe care l-a prilejuit ocupația germană sau română în aceste teritorii trebuie observat cu atenție, nu în vorba îndoelnică a oamenilor, ci în înțelesul intim și subtil al faptelor, al modului de comportare, al reflexelor instinctive retrezite, și cari nu mai sunt în spiritul educației bolșevice.

Această distincție este, desigur, mai greu de făcut pentru cine n'are deprinderea de a adânci lucrurile. Rămâne însă o constatare, care e la îndemâna tuturor și care este, ea însăși, cea mai bună probă. Dacă sovieticul eliberat nu va spune niciodată, în mod categoric, că a fost rău sub stăpânirea satrapilor bolșevici, el nu se declară, nici măcar în forma cea mai îndoelnică nemulțumit de starea în care se află acum, deși îndură privațiunile inevitabile ale războiului, și deși instinctul lui de rasă, cât a rămas nealterat de educația comunistă, nu-i îngădue să uite, că existența lui e totuș în mâini străine, oricât de umană și binevoitoare ar fi ocupația. Rezultă, prin urmare, din această constatare, că massa populației eliberate din teroarea roșie, are deplin câștigată, prin contrast, conștiința, că între ceea ce a fost și ceeace se aude în Răsărit biruința armatelor europene aliate e o mare și nesperată binefacere.

Oamenii aceștia au trăit realitățile sovietice și poartă încă în suflet groaznica lor amintire. Ei știu, mai bine decât oricine, câtă cumplită suferință umană a scrâșnit în grandioasele uzine bolșevice, cari impresionează în chip atât de ciudat unele minți ușuratece, și ce drăcească slujbă au făcut ele în mâna tehnicienilor sovietici. Ei nu vorbesc. Ei tac și așteaptă ziua mântuirii depline, ziua cea mare a nimicirii totale a bolșevismului. In pasivitatea lor aparentă e o nemărginită râvnă comprimată, un imens elan de nădejdi supreme pentru clipa de recâștigare a siguranței că bolșevismul nu se mai întoarce, căci întoarcerea ar fi și mai groaznică după lumina din care s'au înfruptat. Și e și o lecție pentru toți fiecarii, care terorizează sau instigă, alăturea de atâta suferință umană abia ogoită, nepăsători și inconștienți emoționantelor așteptări întru biruința adevărului, a dreptății și a păcii.

D. I. Cucu

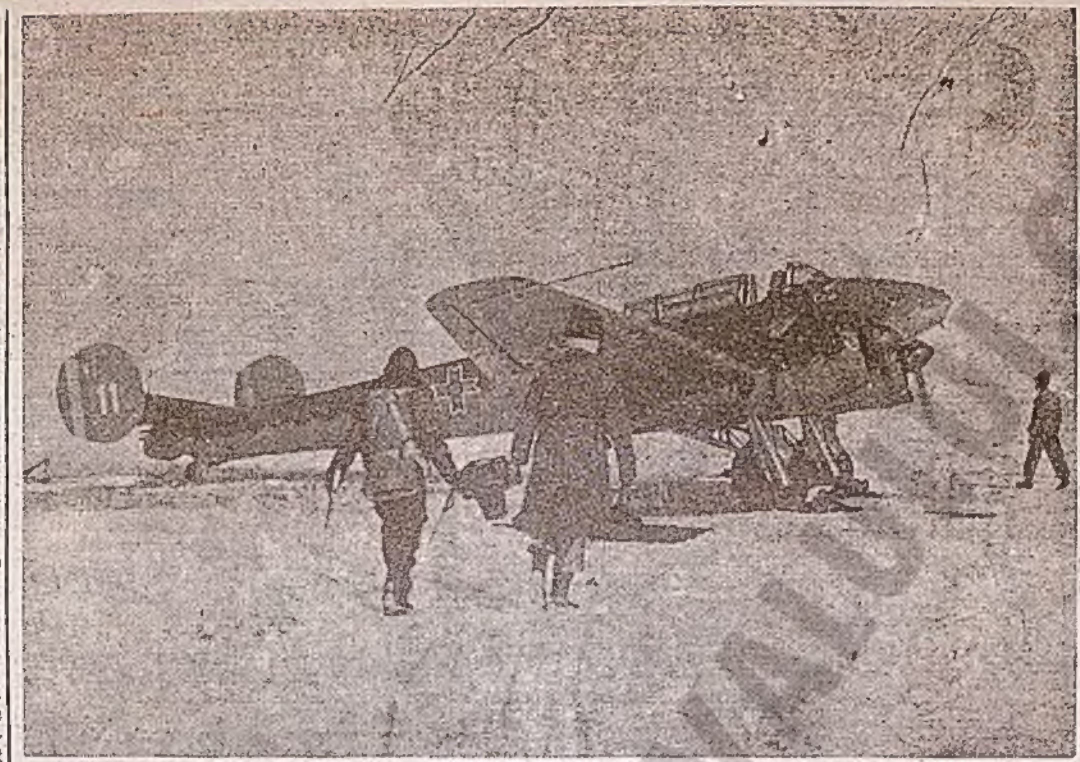

Pe orice vreme, în orice condițiuni aviația noastră luptă. Un avion de luptă este gata de plecare (S.M.P.)

AMENINȚAREA EXISTENȚEI NOASTRE A PORNIT MEREU DIN RĂSĂRIT

Mihail Eminescu, marele nostru poet, a văzut poate mai bine decât oricine pericolul din răsărit. Geniul său înzestrat cu cea mai aleasă sensibilitate a cetit în viitor ca într'o carte deschisă, amenințarea care se profila din răsărit asupra țării noastre. O întreagă viață Eminescu a luptat prin articole pline de înțelepciune împotriva celor cari căutau în orice chip apropierea de Rusia, întruchiparea idealului pan-slavist.

Politica noastră din trecut a căutat în nenumărate rânduri să se apropie de Rusia. Oamenii noștri de stat s'au lăsat uneori ademeniți de promisiuni goale, rostite de Moscova. Aceste încercări au dat însă întotdeauna greș. Românii s'au văzut trădați mișelește de rușii cari în loc să ne ajute ne înjunghiau pe la sparte.

Istoria noastră din trecutul îndepărtat a stat sub semnul unei necontenite amenințări din răsărit. Din cele mai depărtate vremuri, strămoșii noștri și-au îndreptat mereu ochii spre răsărit, de unde nori negri se iveau amenințători. Hoardele barbare pornite din adâncurile pustii ale Asiei, nu cunoșteau alt drum decât țara noastră. Veneau în roiuri ca niște lăcuste, ne pustiau ogoarele, ne distrugeau gospodăriile și generațiile următoare trebuiau să muncească o viață întreagă pentru reclădirea Patriei.

Istoria noastră modernă a trebuit să stea din nou sub semnul amenințării din Răsărit. Din clipa când slavul din răsărit ne-a devenit vecin, am început să trăim sub umbra veșnicei furtuni.

Turcia își trăia ultimii ani de mare putere, iar Rusia venea cu o poftă nesătulă de cuceriri. In favoarea oricăruia se înclina balanța, noi deveneam pradă pentru învingător.

Rusia găsise un motiv bun pentru a închide ochii lumii asupra adevăratelor scopuri pe care le urmărea. Vorbind în numele creștinismului și ortodoxismului, Moscova lovea în turci pentru a ne fura nouă Basarabia și Moldova. Drumul țarilor spre Constantinopol ducea peste trupul țării noastre

Moscova a inventat apoi o nouă formulă: Panslavismul. Fiecare țar se considera de tată al tuturor slavilor, oriunde ar fi fost așezați ei. Noi eram înconjurați de o masă de slavi și atunci lăcomia rusească ne socotea ca o parte integrantă din această massă. Unirea tuturor slavilor sub o singură conducere, trebuia să se facă peste trupul nostru.

A fost un noroc numai că am reușit să trăim câteva secole alături de colosul din răsărit fără să fim înghițiți în întregime. Dacă alte interese nu s'ar fi opus ireșului rusesc spre apus, n'am mai fi existat azi ca stat independent.

Ar fi însemnat însă să nu-i cunoaștem de loc pe ruși, dacă ne-am fi închipuit, că au renuntat măcar pentru un singur moment la gândul de a ne ocupa. Moscova aștepta cu răbdare clipa potrivită când să tabere asupra noastră.

Anul 1940 ne-a dovedit cu prisosință acest lucru. Indiferent că de data aceasta erau comuniștii la putere și în fruntea lor nu mai sta un țar, ci Stalin, erau tot rușii din răsărit cari ne voiau moartea.

Mihail Eminescu a văzut bine și alături de el au mai fost mulți cari și-au dat seama de pericolul slav. Politica acestora a căutat pretutindeni aliați, prieteni la ceasuri grele împotriva Rusiei. Politica lor n'a fost însă întotdeauna destul de hotărîtă și constantă. Experiențele triste din trecut n'au servit de învățătură. A trebuit să vină anul 1940 cu cea mai tristă dintre experiențe, pentru a ne da seama că niciodată și în nici o împrejurare rușii nu ne pot fi aliați și prieteni.

Oricât de grea va fi lupta din răsărit, oricât va mai trebui să o ducem, jertfa trebue făcută până la capăt. Dacă acest războiu ar fi un războiu de cuceriri sau de răfuială cu un vecin rău, am mai putea cumpăni hotărîrea noastră. Atunci însă când ne batem cu acei cari ne vor nimicirea, am fi inconștienți și lipsiți de instinctul conservării, dacă n'am purta războiul până la izbânda finală.

Țara își proslăvește eroii

Cu ocazia unei ședințe intime ținută de Academia Română în ziua de 29 Ianuarie, d. Ion I. Nistor, s'a ridicat să fixeze în atenția membrilor înaltei instituții, un eveniment care astăzi trebue să stea mai presus de toate celelalte. D. Ion I. Nistor arătând că trăim clipele cele mai sguduitoare din istoria noastră contemporană, a adăugat: „Ostașii bravilor noastre divizii săvârșesc la Stalingrad minuni de vitejie, luptând umăr la umăr cu bunii lor camarazi germani și slovaci pentru salvarea civilizației creștine. Măretele lor fapte de arme și spiritul lor de disciplină până la jertfa de sine, atrag asupra lor admirația și recunoștința neamului întreg, care vede în vitejia lor reînvierea timpurilor de glorie războinică dela Valea Albă și dela Războeni. Deaceia cred că Academia Română își îndeplinește sfânta datorie, dacă exprimă bravilor luptători dela Stalingrad simțămintele sale de admirație și recunoștință pentru neîntrecutele lor fapte de vitejie, menite să ilustreze paginile de glorie ale istoriei naționale".

Membrii Academiei au închinat câte-va momente de reculegere pentru eroii care s'au sacrificat în luptele din răsărit pentru gloria neamului nostru.

Ședința Academiei Române, atmosfera în care s'a desfășurat această ședință, dovedește cu prisosință că, întreaga națiune română este alături de fiii săi care luptă pe îndepărtatele meleaguri din Rusia.

Țăran, muncitor, intelectual, uniți cu toții într'un singur gând, își îndreaptă fără răgaz inimile înspre acei cari apără pământul, libertatea și viața acestei nații.

D. Ion I. Nistor a arătat că acolo la Stalingrad, acei cari au murit, au apărat nu numai Patria, dar și cultura și civilizația Europei.

Cea mai înaltă instituție culturală, nu putea să nu aducă elogiu celor, cari mureau pentru menținerea și pe mai departe a culturii românești.

Poate și în alte țări există o unitate sufletească perfectă între cei de pe front și cei de acasă. Suntem însă convinși că nicăeri nu e mai desăvârșită această unitate decât la noi. Țara face totul, numai cu gândul la cei de departe. Nu există o singură manifestare, în orice domeniu s'ar întâmpla ea, care să nu fie îmbibată de gândul către ostașii depe front.

Războiul nu s'a terminat încă și se vor mai cere multe jertfe. Ostașii noștrii își vor face și mai departe datoria către țară. Ei știu că cei de acasă își fac și ei datoria și că mâine, când pacea se va întinde pe tot cuprinsul pământului, viteJii de pe front vor primi răsplata binemeritată.

Nu există și nu va exista nimeni în această țară care să nu aprecieze jertfa celor cari apără hotarele. Fără sângele vărsat dincolo de Nistru, n'ar mai exista nici dreptul la brazdă pentru țăran, sau a libertății gândirii pentru intelectual. Fiecare rămas la vatra lui, e un datornic față de cei cari s'au jertfit sau față de urmașii acestora.

Pagina Literară

Prietenul meu basarabean, Gore Gavrilovici are două patimi: florile și vinul. Vorbește florilor cum ar vorbi oamenilor și le desmiardă ca pe o dragoste. Vinul!... Vinul e prietenul nostru, spune Gore Gavrilovici și când spune Gore Gavrilovici că vinul e prietenul nostru — simți că-ți lasă gura apă...

Din primăvară până toamna târziu, pe peticul de pământ din fața casei, singuratec, depărtat de larma ogrăzii celei mari, șiraguri de culori ba: în ferestrele larg deschise apele unui viu covor basarabean. Prietenului meu nu-i plac florile rare — floare boerească, zice dânsul cu suavă modestie.

— Sunt prea mândre, prea di tăt scumpe... Nici nu le-ar sta bine lângă chilia asta a mea, spoită cu var și cu coteț de hulubi deasupra. Eu îngrijesc mai mult buruieni, după cum prea bine vezi și mata. Nu-i vorbă, o floare dau și ele... Se zice atunci că ai miros de floare în ogradă și frumusețe de floare... Și eu ce să fac? Dacă atât este, mă bucur și de atât!... Puțin busuioc ici, nițeluș rosmarin dincolo. Am, primăvara, liliac de nu-și găsește loc pe unde să înflorească. Intră, că-i are fără obraz, până în cuhne, pe fereastră. Nu-l țin de rău, eu, dar e Profirița amarnic de rea, o știi, să nu-i murdărească, când se scutură floarea, podeaua cuhnei... Și toamna, tufănica... Dumnezeu o crește. Dumnezeu o face să înflorească... Așa singură.

Am sosit la răzeșia lui Gore Gavrilovici, sus pe dealul Răchintei, în caleașca mănăstirească cu un singur cal și cu Volachea „vezeteul", veche, bosumflată și taciturnă cunoștință. Soarele aduna acolo numai alb, tremurând ca deasupra unei ape, zările.

Inăuntru, hărnicie de stup. Insuflețirea cuprinsese și cârdul de orătănii, lângă fântâna cu cumpănă scârțâitoare. Cineva, în pridvorul din spatele casei, învolburat verde de iederă și în fund de chenarul dealurilor cu vii, strânge o picătură melodioasă cu altă picătură, în cântec de ghitară.

In pragul ușii, Gore Gavrilovici. Ne-am strâns mâna cald și inima sa de aur s'a aplecat deasupra obrazului meu, sărutându-mi-l: deprindere din tinerețe și semn neîndoelnic că-i bucuros de oaspeți.

Drumul spre acest loc îl cunoșteam de mult, din iernile trecute, când prietenul lua la Chișinău, pentru călătoria noastră, precauțiuni de expediție polară. Imi lămurea atunci cu voioșia lui din totdeauna, dar plină de tărie și de savuros accent basarabean, că până la Răchiuta — drumu-i lung, nămețu'nalt și gerul cum nu s'a pomenit de mult, cătu-i de hain și de câinos amu!

Imi ară'a o mie de griji:

— Ești regățian spunea râzând cu nebiruită poftă, regățean și tare friguros. Friguros, zăceți voi din regat, ca o domnișoară ori cum ți di plăpândă numai Mirăuța mea.

Am încercat atunci să mă împotrivesc prietenului meu mai mare, să-i arăt că nu-s atât de nevolnic nici la frig și nici la drum lung — și un pic, numai de vrea să ia dumnealui aminte, nici la suferință.

— Intr'un cuvânt, Gore Gavrilovici, ești nedrept socotindu-mă întru totul asemenea chiar Mirăuței d-tale. Prea nedrept, ai să vezi mata...

Până la urmă, prietenul meu nu a văzut nimic. Iși urmă, zâmbind, planul de mai'nainte chibzuit: un maldăr de chilimuri, două șube rusești, o căciulă turcănească, mănuși siberiene, cisme de pâslă tr... deasupra subțirelelor mele ghete acajou, la un loc toate, mi-au înăbușit pe dată, ocrotitor și cald, revolta.

Afară din oraș ne-a întâmpinat viforul. Caii, cutremurați, și-au înălțat capetele și atunci clopoțelul, ca o jucărie de mic, prins cochet de o panglicută albastră în coama roibului din partea stângă, a răsunat nefiresc de clar și de puternic, coborând deasupra nesfârșitului alb o liniște mare.

— Siberia! mormăi geros în barba numai chiciură și sloiu, Gore Gavrilovici.

VINUL, PRIETENUL NOSTRU...

de GEORGE DORUL DUMITRESCU

Și pe cât am putut înțelege, clipind ochiul rămas doar pe sfert afară din căciula cât o diesetină până sub bărbie, îmi făcu semn, ca și cum m'ar fi invitat:

— Poftim... Siberia!...

Cuvintele poetului ar fi cuprins de data aceasta — cum nu se poate mai deplin, mirajul locului: — a fost ca o intrare în vis... O nesfârșită cuprindere de alb... De atâta alb întâlnit pe drum, după ce am ajuns acasă, ne-au durut ochii pe amândoi toată după amiaza.

Străbăteam un ținut frumos de dealuri cu drumeaguri unduind printre colnice și muchii împădurite. Cunoșteam bine și-l îndrăgisem din vară, când îl înmiresmeau fânețe coapte și sulfină. Caii, atunci, strănutau, încetinându-și mersul iar Gore Gavrilovici, oftând fără pricină și fără tristețe, găsea de cuviință că-i destul de nimerit un popas scurt sub pâlcul stejarilor, unde puteam zări, mică, doar un cuib, căsuța răzășiei sale. Alteori, noaptea, porneam la drum cu luna plină și în gând cu Mirăuța.

Peisagiul, acum, era de nerecunoscut. Nu rămăsese din cele știute de mine decât siluetele copacilor sgribulite, tremurătoare, mai mult umbră și fum, ca în stampele japoneze. Peste adâncul văilor, zăpada întindea punți de trecere albă. Netezise totul, ascunsese totul. De câteva ori numai, la o răbufnitură a viforului, se rupea un ochi din țesutul zăpezii cu vântul și ca printr'o străfulgerare de alb-mat a tremurat, suspendată ca o ață, muchea colinelor, pe cerul îmbâcsit, gris cu mult negru.

Nu-i minciună dacă scriu aici, că barba prietenului meu are miros de levănțică; și nici de mirare. Infățișarea sa întreagă este, cum ne-am învățat a spune, a câmpurilor, cuprinzătoare, puternică, bună, calmă, odihnitoare, cu miros crud de iarbă și de proaspăt. Când râde prietenul, mai întâi hohotesc văile; el face ochii mici, ochi de viorea, ori cum l-am întrebat odată —ochi de domnișoară, Gore Gavrilovici! Pe urmă, stolul porumbeilor din cuibul ca o vilă elvețiană în miniatură, înălțat pe o ramură a nucului, stol cu fâșiit de mătasă își ia sborul, nu speriat, gângurind. In acelaș timp, urmând cum se și cuvine dealtfel, după râsul și îndemnul stăpânului, Profirița bucătăreasa, nume prea de tot tandru pentru rotunjimea gros împlinită a celor peste nouăzeci de kilograme cât le cântărește, din ținutul ei de tingiri, linguri și oale, răspunde ca un ecou hohotind.

Spune prietenul meu, că vinul, ca tot ce e bun, frumos și plăcut pe lumea asta de atâtea ori urâtă, își are toanele, răsfățul, șartul lui, mai vârtos poruncile lui, din care nu-l poți abate, Doamne ferește. Altminteri, vinul nu mai e vin — borș sau cvas!... Gore Gavrilovici mi-a lămurit deseori ce înseamnă să-i duci grija, să-l ocrotești, să fii în orice clipă robul robilor lui. Nimeni afară de dânsul nu ți-ar putea-o lămuri, fără putință de împotrivire, felul cum trebue să bei vinul, clipa cea mai prielnică, mai fericit aleasă în care să știi să-l bei.

— Eu toată viața asta a mea, cum mi-a fost dat s'o am, destul de netrebnică...

A zis dar numaidecât atunci, ceeace nu se întâmplase nici când, s'a întâmplat atunci: m'am ridicat cu scaun cu tot și nesfârșit cum sunt, i-am retezat vorba scurt:

— Gore Gavrilovici!

Un „Gore Gavrilovici" tare mustrător, nu lipsit de tristețe și ciudos.

— Gore Gavrilovici!

Uimit la început, s'a uitat la mine lung. Târziu, m'a mângâiat cu vorba lui catifelată.

— Nu te potrivi!... Așa ni-este viața noastră, nimernică. Nu altfel. Vreau să-ți spun că pe lumea asta un singur lucru am învățat să fac: să îngrijesc via. Atât. Și s'o iubesc. Iar dacă cugetul curat e cea mai moale pernă, eu, nu te îndoi, dorm întotdeauna sdravăn... Și sforăi cam multișor — Mirăuța mea zice... Am luat aminte la moșu-meu. Cunoștea via cum și-ar cunoaște cineva inima din el. Poate chiar mai bine. Imbătrânise la umbra ei. Dela el știu că via nu-i lucru să-l dai pe mâna oricui... Inchid ochi și-i văd pe amândoi, bunicul și tata.

Și mi se umezesc ochii. Mata să mă ierți dacă mi se umezesc ochii. Dela ei știu că pentru vin îți trebue credință. Tot dela ei, că vinul e laptele bătrânilor, că după ce ai scos vinul trebue să-l bei...

Bătrânelul buchisise pe vremuri, la liceu, în tomuri latinești și-i plăcea să slomnească adesea cu amarnică strășnicie, cam de-al de astea: „Nunc est libandum" sau Nec vivere carmina posunt — que scribuntur aquae potaribus" — adică: „nu știu a zice cântece băutorii de apă"...

După obiceiul lor mai cetesc și eu iarna când singurătatea mi-este peste măsură de grea, singur aici, în sihăstria noastră, fără Mirăuța mea... Dumneata mi-ai adus cartea și-mi place cartea necumpănit. Șugubăț scriitorul și tari frumos scrie *Păstoriel Tiodoreanu:*

Căpitanul dela vie,
Șugubăț și plin de har,
Neputând face moșie din Cotnar,
A lăsat, bată-l pustia,
Dracului căpitănia,
Și'n Cotnar schimbând moșia,
A făcut la o beție
Din papuc pahar,
Sabia harac în vie
Și din cal măgar.

Gore Gavrilovici încheie și declară cu sincer entuziasm: Bravo Păstoriel!

— Mi-aduc aminte, surîde îngăduitor prietenul meu, continuând, cum amândoi, și tata și bătrânelul, ți-ar fi spus de cu primăvară — după cărcei, după frunză mai știu eu după ce știau dânșii, că rodul are să fie așa și nu altfel... Și așa era.

Uite, mi-apăs mâinele pe pleoape și bătrânelul sosește: coliliu, cicălitor, adus de spate, nu mult, ci potrivit doar bătrânețelor lui!. Eh! vajnică bătrânețe .Și verde... Ii mersese buhul ca de popă tuns... Pâș-pâș-pâș-pâș, dela cuhne la prisacă, dela prisacă la vie, dela vie la coteț și iarăși pe rând la toate... Și peste tot gura meliță. Vorbea fârnâit, la mânie repede, repede, de i se încălecau cuvintele în mustața haiducească, albă, cum vezi mata în ogradă aripă de porumbiel de albă.

Pentru Dunea, chelărița, avea moșu o vorbă tare urâtă... Nu se cuvine să ți-o spun mata — îi urâtă foc... Și Năstase vezeteul, Dumnezeu să-l ierte, săracu, cum îi mai croia moșu meu ciomege pe spinare când se porcia cu beutura prea di tăt... Nu încape îndoială, ținea și el bietul la picuș...

Gore Gavrilovici tăcu.

Pe ferestre intra o lumină de miere și o tăcere la fel.

Sufrageria albă și scundă, cu toate grinzile lustruite din lemn de nuc, prinzând sus fel de fel de ulcele și străchini smălțuite, cu geamurile cele trei deschise spre răsărit, mari cât niște uși, prin care strălucitorul musafir al grădinii, lumina, călca înăuntru cu bănuții ei de aur pe covor iar în colțul din stânga, pe argint, bate orbitor luciri de nestemate icoanei Sfântului Nicolae făcătorul de minuni; cu toate scoarțele de mare preț și de mare artă basarabeană, lăicere și lavițe, cele din urmă dantelate în sidef; samovarul rotund cât un cuptor, de aur masiv și un policandru aproape împărătesc; perdele de catifea vișinie; portretul cucoanei Zenovia, ce parcă strânge matern, din rama micuță de alături aceiaș candidă frumusețe: o fotografie dela „Julieta" a domnișoarei Mirănța, studentă în litere, la București; două colivii de canari, vopsite în bronz, cu funtă din atlas împletită la zăbrelele galbene ca și ei.

Cu toate astea și încă nenumărate alte lucruri care se aflau aici, legate în amintire de inima și viața lui Gore Gavrilovici, nici unul din ele n'a putut trece până acum un singur pas înaintea demnității masive, rangului dintâi și respectului deosebit de care se bucura în întreaga casă, bufetul — bufetul cu sticle! Cinci despărțituri zăvoresc temeinic și în acelaș timp foarte elegant în transparența geamurilor de cristal pe fâșii de postav albastru dedesupt, ca niște bijuterii, sticlele cu rodul viei prietenului meu.

Și-mi dă dumnealui mai întâi pildă prin cuvinte și numaidecât pildă prin pahar, vin limpede ca lumina, cu aroma neprețuit de dulce din strugurile *Ceaus*, sort scump de poamă rară, cu boabe în culoarea ierbii și coaja străvezie de țiplă. „De țeplă" — grăește Gore Gavrilovici. Dânsul cunoaște tăria fiecăruia, slăbiciunile, balsamul. Pentru fiecare are o vorbă bună lângă alta de blândă dojană.

— Eh! Ceaus aista... mofturos ca o fimeie... Soarele prea puternic chiar o singură zi, îl opărește, ploaia rece îl ține din copt, vântul trebue să-l mângâie căldicel pe o singură față, dinspre apus... Așa e bine...

Știa Gore Gavrilovici pe de rost, sortul, anii, culoarea, trecutul, praful de pe orice sticlă. Ajungeai, până la urmă, ascultându-l, să crezi într'o viață, viața adevărată a vinului.

La prânz, masa mare din mijlocul sufrageriei, întinsă ca pentru doisprezece oaspeți, ne aștepta sclipitoare și albă. Prietenul meu cu un gest ce cuprinse parcă întreaga încăpere, mă pofti, regesc, să stau la locul de mare cinste, pe scaunul înalt ca un tron. Se așeză târziu în urma mea, după ce mai întâi murmură spre icoană câteva cuvinte de rugăciune și făcu deasupra mesei, ca o binecuvântare, semnul răspicat al Sfintei cruci.

Mă bătea, pe ferestrele deschise, soarele din plin, mă îmbia curățenia de cleștar și de olandă, mă fermeca vorba ca un susur, ca un cântec, dulce moldovenesc, molcom basarabeană a lui Gore Gavrilovici.

Prietenul meu este o carte frumoasă. Cea mai frumoasă și cea mai înțeleaptă. O carte cu prietenie, cu toamnă, cu podgorii. Prin cuvintele sale, toamna era întotdeauna de aur. Imbelșugată. O simțeam: soare mângâios, lumina ei bună, rodul plin. Vorbind, Gore Gavrilovici îmi înfățișa o lume aevea, înfiripându-se din trecutul amintirii, neschimbată. Trăiam amândoi firul poveștei întregi. Amintirile lui erau și ale mele. In încăperea noastră, ascultându-l, vedeam alte lucruri umplând ungherele — lucrurile de atunci... Alteori, vorba-i era numai sfat, miere foarte dulce și învățătură. Eu nu mai pot ține minte nici una din acele citate latinești, paragrafe întregi din cărți mult vestite, acei chinuitori termeni tehnici, într'un cuvânt nu sunt vrednic să însemn aici nimic din iscusința minții prietenului meu.

Vorba lui catifelată, cu accentul simplu, bun și nemincinos, proomărea într'un cuvânt curat, prietenia; fermecându-mă, cucerindu-mă fără a prinde de veste. Obrazul lui expresiv înobilat, cu pecetea luminoasei omenii întipărită de amândouă părțile printr'o petală de trandafir roz. Știu că nu voi putea spune nicicând toate câte are de spus despre mult iubitul meu prieten basarabean, Gore Gavrilovici. Prietenia mea este prea mare, simpatia prea adâncă, admirația prea sinceră...

— Despre vin, povestea se schimbă, spune tot dumnealui, Gore Gavrilovici. Poveste care își are tâlcul și învățămintele ei — de bună seamă pentru cine vrea să le asculte și mai ales să creadă...

Căci și-a adâncit privirile, ca nici odată limpezi și mai albastre, în ochii mei și cu glasul tremurător al clipelor hotărîtoare din viața unui om, prietenul meu rosti măreț:

— Pentru vin îți trebue credință!...

Spuse și făptura-i de uriaș umplu încăperea. Avea cât un poloboc, pumnul drept ridicat deasupra capului. Barba în răspăr, vijelios căruntă. Prietenul meu — oficia...

— Noroc!

Țineam amândoi paharele în mâini, pahare fără picior, drepte, de sticlă groasă, înflorate pe margini, stacane basarabene.

El zâmbind, așteptând. Eu — emoționat. Am ciocnit.

Gore Gavrilovici nu l-a băut îndată. L-a întins mai întâi în lumina cea mai mare. L-a apropiat de ochi. L-a mirosit cu nesaț și abia pe urmă l-a băut. L-a băut dintr'odată. Vinul rubiniu scapără în pahare. Și avea vinul rubiniu miros de coarnă și culoare de sânge.

Mai târziu sosiră bucatele... Doamne, de-aș avea puterea să le cânt odată cu poetul!...

Profirița era umbră: umbră cu tăvi. Dela o vreme, țiu minte, aveam în minte — mintea mea de atunci — pe lângă aburul vinului băut cu buze pofticioase, numai o singură problemă de deslegat: cum este cu putință că muntele acesta de femeie cu aproape suta ei de kilograme, Profirița nu face, când intră, nici cel mai mic sgomot, cum calcă, cum strânge tacâmurile... Oricum ar fi, Profirița s'a întrecut pe sine în ziua aceia... Prepelițele împănate cu castane, nu fripte, coapte încetișor în hârtie subțire pe jar potolit, în foarte puțină grăsime și cu aromă de mirodenii; clapon cu stafide și stafidele în sos de vin negru; caise cu piept de curcan.

Aici a poruncit vinul Aligonte (cum e tipărit la Chișinău, pe etichetele sticlelor) și prescripția prietenului meu — „vinul sorbit rar, în pahare subțirele"...

— Subțirele!... Așa... să facă zzzâng... cum ai să auzi mata că și face... Așa e bine...

Lovi cu degetul arătător, nu prea tare marginea paharului — zzzâng!

Apoi, vinul — nu am stropit cu el fiecare fel de mâncare, ci, nu mint deloc, a curs vinul pârâu la felurile de mâncare.

Gore Gavrilovici dădea poruncă:

— Aici „Busuioaca albă"!

Și Busuioacă albă era.

Intr'un târziu, prietenul meu mai mare dădu în cântec, pe nas, cam mormăit și neguros, dar limpede:

Ploscuța mea, iubite nas
Pasăre cu dulce glas,
Eu la gură te ridic,
Tu îmi cânți—cozlic! cozlic!
Vai, sărace poloboace,
De te-ai face mai încoace,
Să ne strângem vreo câțiva
Noi, spre mântuirea ta,
Și-om veni încă doi, trei
Și te-om pune căpătâi,
Și-om aduce-un popă rus
Să te dea cu fundu'n sus.

Termină și mă întrebă încântat:

— Bine?

— Foarte bine, Gore Gavrilovici!... Foarte bine...

— *Creangă* bietul... Ai luat seama?

— Și sărăcuțul Popa Duhu.

— Chiar așa, Popa Duhu, sărăcuțul...

Pe urmă s'a încins în mine o lumină mare, și o căldură mare. Intrezăream chipul prietenului sub aureolă și ziua de afară începuse, pentru mine, să se întunece. Ungherele erau albăstrii ca stânjenelul iar sufletul din mine roz, mai roz decât floarea de piersic. Aveam poftă de cântec.

Gore Gavrilovici m'a ocrotit părintește, sprijinindu-mi capul pe umărul său ca pe o pernă. Ne-am ridicat amândoi. Eu am vrut să spun ceva.

— Nu te obosi, m'a întrerupt Gore Gavrilovici și m'a mângâiat. Și nu te teme... Vinul, săracu'... vinu-i prietenul nostru!...

Propaganda străină prin radio acționează prin falsificări intenționate și prin minciuni greu de verificat. Renunță deci de a mai asculta posturile străine de radio. E necinstit și în general interzis.

SĂ FIM UNIȚI, MEREU!

Istoria modernă a României începe din clipa în care poporul românesc, ca la o poruncă, se ridică dârz, cerând și înfăptuind unirea. Unirea celor două principate, Moldova și Muntenia, înfăptuirea unui vis secular, în fața căruia s'au pus atâtea piedici dinafară, prin instrumente aflate înlăuntrul țării, — căci toți își dădeau seama că unirea va însemna pentru poporul român reînvierea. Dar au fost învinse toate aceste piedici și unirea s'a făcut. Nu numai unirea geografică, ci s'a făcut și unirea sufletelor, într'o pornire năvalnică de a se înălța Patria nouă. Un episod măreț în istoria acestei țări! Această unire n'a putut însă strânge pe toți fiii acestui neam. Dar se făcuse un pas bun înainte, un pas care mai ales a dat speranță în viitor. Au trebuit să mai treacă ani mulți ca să ajungem la unirea cea mare.

Au venit furtuni și trupul Patriei a sângerat din nou. A venit însă la timp omul trimis de Providență! Am reînceput lupta pentru desrobire. Luptăm în răsărit contra cotropitorilor. I-am bătut și i-am alungat departe; luptăm înainte ca să nu mai fie primejdie pentru generațiile care vor veni. Luptăm pentrucă viața acestei țări cu o istorie atât de sbuciumată, să se așeze odată pe temelii de pace; să fim bazați în pace, ca să putem munci la noi acasă, să clădim din nou, cu suflet nou, ce-a dărâmat ura și lăcomia cotropitorilor... Suferințele ultimilor ani ne-au strâns, ne-au legat sufletele și mai tare. Astăzi suntem mai uniți ca niciodată, căci unirea e mai mult suflet și mai puțin materie. In această inimă am găsit marea voință și titanica putere de a porni lupta cea mare pentru dreptate. Avem și noi, ca popor, un destin, în care credem. Norii multor furtuni i-au acoperit strălucirea, dar norii au trecut cu vântul, și'n soarele biruințelor acest destin a avut strălucire orbitoare. Noi credem în destinul neamului românesc. In credința aceasta este temeiul luptei de astăzi care merge spre biruință. Ochii noștri văd soarele, care răsare al acestei biruințe.

Să fim uniți... Să ne unească aceeași credință și vom fi tari, vom fi temuți. Destinul ajută numai pe cei care au curajul marilor acțiuni... L-au avut strămoșii, îl avem și noi fiindcă cu toții știm că viața nu are preț decât în libertate și onoare. Viața de astăzi a poporului român, nu-i beneficiul unor întâmplări favorabile, ci este rezultatul unei lupte de veacuri.

Sărbătoarea unirii să fie în fiecare zi în sufletele tuturor românilor. Unirea să ne fie mijloc și scop de înălțare. Așa cum a fost și în trecut de a dat poporului puterea de a învinge, de a se înălța.

Să fim uniți mereu și vom fi tari, vom fi stâncă de granit de care se vor izbi toate valurile și furtunile, fără s'o clintească...

Mihail Șerban

ECHIPELE DE TEATRU PENTRU FRONT AU INCĂLZIT DE SĂRBĂTORI INIMILE OSTAȘILOR

De sărbătorile Nașterii Domnului și Anul Nou, Președinția Consiliului de Miniștrii, în unire cu M. St. Major au trimis pe front trei echipe de teatru, care au mers până la cele mai îndepărtate comandamente, unde au executat programe distractive, menite să ușureze într'un fel și să îndulcească puțin sforțarea celor ce duc greul luptei și să întărească astfel, — odată mai mult, — legătura ce există între țară și front.

Echipele au fost bine primite iar munca lor a fost recompensată cu unanime aplauze și frumoase aprecieri acrodate din plin de către comandamente.

Un cântec frumos al Ioanei Radu, o muzică plăcută executată de orchestra echipelor, câteva snoave ale maestrului Baldovin, diferite scamatorii, declamații, etc., toate acestea au produs ostașilor momente de înaltă satisfacție sufletească, care s'au suprapus fericit pe frontul bucuriei inerente adusă de sărbătorile Nașterii Domnului și Anului Nou. Programele au fost astfel întocmite, încât s'au putut executa la repezeală, fără minuțioase pregătiri făcute în prealabil, fără angaraua multiplelor costumații și fără pretenția unei amenajări deosebite a scenariului, așa încât au putut fi desfășurate cu succes oriunde se găseau grupuri de ostași în trecere sau staționare. Astfel, s'au jucat spectacole prin gări, în cartierele Crucii Roșii, în spitale, la comandamente sau în sălile mai încăpătoare ale cinematografelor.

Spicuim câteva aprecieri, — aflese la întâmplare — din rapoartele diferitelor comandamente, — pentru a ilustra atât modul de comportare a echipelor cât și plăcerea cu care au fost primite. Iată ce scrie d. maior Stancu: „...Spectacolele, — prin variația și fondul celor expuse în fața noastră, — prin însuflețirea cu care au fost jucate, au pătruns adânc în inimile tuturor, astfel că scopul pentru care au fost trimise aceste echipe a fost îndeplinit cu prisosință. Mulțumesc celor ce au organizat aceste spectacole și veghează, — de acolo din țară, — la noi aceștia care suntem atât de departe ca spațiu, dar atât de apropiați sufletește de cei de acasă".

D. căpitan inginer Ioanid, dela aviație, certifică: „Echipa a executat un program de înaltă calitate artistică și patriotică depunând mult entuziasm pentru distracția ostașilor"

Iar doamna Constanța Călinescu, — conducătoarea unei cantine a Crucii Roșii afirmă: „Toți cei prezenți, — ofițeri, trupă și personalul Crucii Roșii, — au trăit, timp de două ore, — la această răspântie dintre țară și front, — momente de bucurie nestăpânită, produsă de echipele de teatru pentru front. In numele tuturor aducem mulțumiri Marelui Stat Major și artistelor."

Și, astfel de aprecieri am putea spicui cu zecile din rapoartele tuturor comandamentelor! Ce recompensă mai frumoasă se putea aduce strădaniei celor ce au îngrijit de organizarea și trimiterea acestor echipe, decât mulțumirea și entuziasmul manifestat în aceste afirmații ale diferitilor comandanți?...

Slt. rez. D. Bunescu

„CAMARADUL CAL"

de general de brigadă TRAUCH

Chiar și în războiul acesta, în care monstruozitatea armatelor își câștigă victoriile asupra spațiului și timpului există etape, în care vehiculul hipo-mobil constitue cel mai bun, cel mai vrednic de încredere și singurul mijloc de transport. Dacă motorul are un auxiliar hotăritor în luptă atunci când se urmărește surprinderea, încercuirea și distrugerea masselor inamice prin înaintări strategice iscusite și rapide, atunci „camaradul cal" a fost întotdeauna mijlocul de a ajunge la victorie, când erau de învins greutățile naturii din țara inamică, nisipul noroiul, ghiața sau zăpada.

Și cine vorbește despre cal în războiul acesta, el se gândește și la cel ce-l conduce și-l îngrijește. In devotata camaraderie dintre om și animal se află taina realizărilor ce apar uneori de necrezut ale coloanelor de aprovizionare hipo-mobile, care aduc trupele combatante, aproape fără întrerupere, tot ceeace le trebue pentru luptă și viață.

Chiar și o regiune, în care motorul circulă încă cu ușurință pe șosele, cere eforturi extraordinare coloanelor hipo-mobile. Căci aci trebuie să se păstreze în marșuri lungi ritmul rapid al trupelor motorizate. E drept, și în regiunile bolșevice lipsite de drumuri, sarcina principală a aprovizionării revine pe cât e posibil tot unităților motorizate, lucru impus uriașelor distanțe ale drumurilor de aprovizionare. Dar fiecare zi poate aduce o situație în care coloanele hipo-mobile trebue să preia partea principală a serviciului de aprovizionare. Ploaia și vremea rea pot creea condiții, în care numai ele se pot mișca. Așadar este necesar ca ele să rămână la dispoziție chiar și atunci când motorul mai poate funcționa. Aceasta înseamnează: a merge, a merge necontenit, a egala prin stăruință și rezistență, ceeace motorul face cu rapiditate. In această „întrecere" dintre natură și tehnică trebue să se dovedească destoinicia și capacitatea omului și a calului. Aceasta cere cu atât mai mult o altruistă bucurie de a accepta responsabilitatea, cu cât niciun fel de cunună a gloriei nu se împlinește aceluia, care pare să aibe numai misiunea de a urma după puteri impetuoasa înaintare a trupelor combatante.

Apoi însă veni pentru soldatul german, pentru care nici-o greutate a țării nu fusese până atunci o piedică serioasă, toamna rusească din 1941 cu perioada ei de noroi, e drept așteptată, dar încă necunoscută. Orice mișcare părea să se înece în noroi și să rămână pe loc. Există în toamna și în iarna țării răsăritene zile, în care orice acțiune militară părea imposibilă din cauza intemperiilor. Dar acest „imposibil" n'a existat și nu există pentru coloanele de aprovizionare hipo-mobile. Căci și o divizie, a cărei înaintare a fost oprită de condițiile atmosferice, are nevoie de muniție și de alimente

Astfel, coloanele s'au străduit câte o zi și o noapte pentru a parcurge o bucată de drum de numai un kilometru prin noroi sau troene. Altele au fost silite să-și descarce pe coasta înghețată a unei coline muniția bucată cu bucată, pentru a fi transportată până sus de oameni, caii trebuind să fie și ei împinși cu mare greutate pe ghetuș. Mărimea unui asemenea efort este înțeleasă când ne gândim că învingerea unei asemenea piedici dura o noapte întreagă.

Au fost aprovizionate, pentru a aduce și alte exemple, trupe, care fuseseră surprinse de perioada de topire într'o regiune mlăștinoasă. In acest anotimp, băștinașii parcurg drumul dela un sat la altul pe trunchiuri de copaci puse unul lângă altul. Oamenii și caii se scufundau aici până la pântece în noroi. Oamenii își legaseră grenadele și hrana în foile de cort și în mantăi, le atârnaseră pe spinările cailor și parcurseră astfel nu odată ci de zece până la 15 ori drumul, care - după judecata omenească erau cu totul de netrecut.

Și acolo, unde în perioada de noroi darul inventiv al soldaților găseau mereu noui mijloace, pentru a duce hrană trupelor combatante, calul a fost un ajutor devotat și puternic. Astfel, în primăvara trecută rămăsese practicabil în sectorul unei divizii numai un singur „drum" spre unitățile ce se aflau în linia principală de luptă și acest drum era un terasament de cale ferată. Un vagon de mărfuri fu pus pe șine, și întrucât nu exista nicio locomotivă, vagonul încărcat cu muniție și alimente era tras toată ziua de șase și opt cai, o întreprindere, care era îngreuiată nu numai de suișurile căii, ci și primejduită de minele puse în număr mare în timpul nopții de către bande.

Activitatea coloanelor de aprovizionare nu se îndeplinește de loc fără primejdii în regiunile vrăjmașe din spatele frontului. Greutăților și eforturilor unei activități neîntrerupte se adaugă acțiunea armelor inamice, care țintesc, într'un războiu modern, diferitele ramuri ale aprovizionării, deoarece cu aceasta se pot tăia arterele de viață ale trupelor combatante. Astfel vedem mereu o confirmare a camaraderiei dintre soldat și cal când sub un foc de artilerie sau sub bombardamentul aviatorilor inamici soldatul din trupele de aprovizionare se oprește viteaz lângă căruța lui încărcată cu câteva sute de kilograme de cei mai primejdioși explozivi, își liniștește camaradul patruped, în timp ce alții se grăbesc să se adăpostească în prima groapă sau în spatele celui mai apropiat taluz. Aceasta este caracterul deosebit al coloanelor de aprovizionare, că trebuie să-și facă datoria nepăsători de primejdia mortală imediată, prin focul inamic. Chiar și dacă șoseaua se află sub tirul inamic, coloanele trebue să înainteze, deoarece este mai important ca un vehicul sau două să ajungă înainte cu muniția neapărat trebuitoare, decât ca o coloană de aprovizionare să fie în siguranță. Ele trebuie să circule prin regiuni, despre care se știe că mai sunt împânate cu inamici. Ele și-au făcut datoria chiar și în linia principală de luptă. Astfel, de pildă, tancurile unei divizii, care fuseseră imobilizate din cauza zăpezii mari, dar care participau cu eficacitate la defensivă în prima linie, rămăseseră fără muniție. Se formă o coloană de aprovizionare pentru a aduce muniție. Ea aduse proectile nepăsătoare de focul inamic, trăgându-și săniile până la fiecare tanc. Și nu spunem prea mult, dacă vom sublinia că soldatul din trupele de aprovizionare își îndeplinește cu o deosebită bucurie asemenea misiuni grele și primejdioase, deoarece el trăește aici cât de importantă și de hotărâtoare este activitatea sa altminteri necunoscută.

Soldat și cal, — o camaraderie vie de când există soldați. Legătura dintre om și cal nu poate fi ștearsă din imaginea războiului. Această camaraderie s'a afirmat din nou și în epoca tehnică — în nici-o armă atât de mult, și atât de des, ca la trupele de aprovizionare, căci ea a făcut posibile acele realizări, care asigură forța de rezistență și posibilitatea de atac a trupelor combatante chiar și în cele mai grele condiții.

Broșurile, tablourile, emisiunile de radio și svonurile sunt răspândite de inamic nu pentru a-ți arăta adevărul, ci pentru a-ți otrăvi sufletul și a te îngenunchia. Păzește-te!

PUTEREA JERTFEI

Acestea sunt cuvintele prin care d. General Pantazi, a arătat la depunerea jurământului elevilor dela Școala Politechnică, sensul adânc și adevărul iluminat de care se leagă lupta pe care o duce neamul românesc în răsăritul tuturor prăbușirilor, tuturor amenințărilor. Este o luptă care se va decide pe viață și pe moarte. Nu sunt în joc numai două concepții de viață deosebite, două păreri contradictorii în ce privește orientarea politică și socială a unui popor. In stepele pline de întuneric asiatic ale Rusiei bolșevice se înscrie, ca la o mântuitoare răscruce de destine, însăși ființa neamului care suntem. Poate că războiul actual ne-a fost necesar pentru a vedea și mai lămurit amenințarea de apocalips ce ne-ar fi fost rezervată odată cu revărsarea puhoiului mongolic spre inima Europei.

De aceea d. general Pantazi a spus clar, cu o înaltă conștiință ostășească, ceea ce trebue să facem, ceea ce-i este impus fiecăruia dintre noi, ca singurul mijloc de mântuire, în aceste ceasuri hotăritoare. Incepând din 1941, ducem cel mai greu război care a fost sortit Neamului Românesc până acum să-l înfrunte. Cu atât mai mult, cu cât învățămintele istoriei nu prea depărtate, vin să confirme odată mai mult nemernicia dintotdeauna a hrăpărețului vecin dela nord. Căci noi am mai trecut pe aici. Paginile suferințelor noastre înscriu în decurs de aproape două sute de ani, acelaș capitol negru: Rusia.

De aceea, voința dârză de a învinge, disciplina tare a oștirii și spiritul de jertfă a generalilor, ofițerilor și ostașilor Țării, au creiat neamului nostru o strălucitoare aureolă eroică. Am crezut astfel dela început, ca Român, în poruncile supreme ale interesului național, iar realizările ființei noastre nu se poate face decât prin luptă și credință.

Evocând figurile aproape legendare ale Generalului Lascăr, Generalului Sion precum și ale eroilor dela Stalingrad, d. ministru al Apărării Naționale adresându-se tinerilor, care mâine au să însemne, toți la locul lor, chezășia vitejiilor și împlinirilor viitoare, i-a îndemnat ca de acum încolo, icoană de fiecare zi, să le fie imaginea nepieritoare a eroilor jertfiți pentru România.

Cu credința în Rege și Conducător, a încheiat d. General Pantazi, să fiți gata de luptă, pentru dreptul și dreptatea Neamului Românesc și care vă trimit poruncă din porunca Regelui și a Mareșalului.

PAGINA VESELĂ

HAZURI

La fotograf

Dl. şi d-na Ionescu se duc la un fotograf de pe calea Moşilor spre a le face nişte poze să le aibă ca amintire atunci când vor fi bătrâni. După ce-a pus aparatul la punct, fotograful le spuse să zâmbească. Insă Ionescu are o mutră de adevărat cioclu.

— Vă rog, d-le, zâmbiţi.

— Nu pot, d-le fotograf.

— Cercaţi să vă gândiţi la vremea când eraţi neinsurat, şi sunt sigur că chipul vi se inseninează la moment!

La „Sora"

Un client care intrase în magazinul „Sora" se adresează duduei dela un raion:

— D-ră, aşi dori să cumpăr un baston mai solid.

— Aci nu am asemenea obiecte, dar puteţi găsi la duduia de alături, dela raionul unde se vând obiecte pentru oameni însuraţi!

S'a potrivit!

— Eu, d-le dragă, sunt ferm hotărîtă să nu mă mărit decât cu un bărbat care a umblat mult, mult de tot!

— Dacă asta e idealul dvs., cred că sunt bărbatul care întruneşte tocmai aceste condiţii.

— Ce profesiune aveţi?

— Sunt factor poştal!

La şcoală

— Plecaţi sănătoşi, băieţi, şi petrecere frumoasă în vacanţă. Vedeţi să vă întoarceţi cu mai multă minte.

— Mulţumim asemenea, d-le profesor!

Băiat ascultător

Jenică, de douăzeci ani, ţinând să facă tatălui său o bucurie, îi zice:

— Papa dragă...

— Ce vrei, flăcăul meu?

— Papa, matale m'ai învăţat să te imit în totul, nu-i aşa?

— Da.

— Află că eri ţi-am imitat iscălitura pe o poliţă!

Intre prieteni

— Nicule, iubita mea Mimi e o fată cum e zahărul.

— De dulce?

— Nu, de rafinată!

CALCUL ENGLEZESC

...: *Şi cu debarcarea din Europa cum rămâne?*
Churchill: *O să vină şi-aia! Asta-i treaba mea! Dumneata fă tot posibilul şi mai rezistă încă vreo cincizeci de ani!*

LA VÂNĂTOARE!

Stan Pandele a dat în mintea copiilor: vrea să se apuce de vânătoare! Desigur că nu vrem să spunem că toţi vânătorii au dat în mintea copiilor, deşi sânt oameni cu multă răbdare şi cu mult timp de pierdut Nu, ferească Dumnezeu! Chiar dacă aş fi convins că e aşa, adică toţi au dat în mintea copiilor, încă n'aş avea curajul s'o fac. Nu că mi-ar fi teamă de puşca lor, nu! vă asigur că hotărît, nu! Dar mi-e frică, domnilor, da, da, frică teribilă de câinii lor, care, ..., sunt foarte periculoşi. Păi ia gândiţi-vă şi dv. ce înseamnă nişte „colţi" plasaţi bine, unde nu vă spun, şi-o să-mi daţi dreptate.

Insă toate acestea fiind mărturisiri personale, de strictă intimitate, n'au pentru dv. nici o importanţă. Importanţa e că vă istorisesc păţania bietului Stan Pandele. După cum am spus Stan Pandele voia să se apuce de vânătoare. Şi s'a apucat! Şi-a cumpărat omul puşcă, şi-a scos legiuitul permis, şi-a făcut rost de tolbă, cartuşieră, cartuşe, bocanci şi toate marafeturile care sunt trebuitoare unui adevărat vânător. Pe lângă toate acestea — şi d'ala îmi cam tremură dinţii — a cumpărat dela un vânător dibaci şi un câine, pe care, câineşte, l-a botezat Haiduc. Prin urmare toate pregătirile fiind terminate, Stan al nostru s'a culcat tare emoţionat în seara aceia. A doua zi avea să ia „contact" cu măria-sa vânatul.

Zis şi făcut. A doua zi, cu un tren de dimineaţa a părăsit Capitala şi cam pe la amiază s'a oprit într'o gară de pe Bărăgan. Acolo — surpriză plăcută — s'a întâlnit cu un vechi prieten care era şeful gării.

— Tii! Stane, ce mai faci, omule?

— Bine Tică! Măă! Ia te-uită!.. Zi eşti mare şef de gară!...

— Da... Şi tu? Tu vânător? De când?

— Păi... cam de azi... Ştii, astăzi iau contactul cu... vânatul!...

— Bravo! Dar nu mai mergi pe la mine? Că aş vrea să-mi vezi şi tu, mă'nţelegi, familionul!

— Zău... Iartă-mă... Emoţia.. De când aştept clipa asta!... Incât te rog să...

— Bine dragule, te înţeleg... Arzi de nerăbdare... Nu mă ocoleşti la înapoiere însă.. Nu?

— Cu plăcere!... La revedere!... Te vizitez la înapoiere! Precis!

— Bine... dragă! La revedere... Să nu uiţi!...

Şi a plecat Stan Pandele fluerând a veselie, cu Haiduc după el, pierzându-se în mirişţile Bărăganului.

*

Seara, târziu de tot. Peste Bărăgan s'a lăsat o noapte splendidă. ... de greeri cântă ca la ei acasă. Luna răsare şi ea din depărtări.

Bietul Stan Pandele e supărat foc. E transpirat ca vai de capul lui. Cum îl vede şeful de gară, îl şi observă că-i amărât...

— Ei, ce-i? Ce s'a'ntâmplat? N'ai împuşcat nimic?

— Ba da...

— Păi atunci ce-i mutra asta pe tine?

— Am împuşcat, dragă, am împuşcat, fir'ar a dracului de meserie! Am împuşcat, însă un... un ţăran!..

PĂLĂRIA

Pe Moţoi prietenul meu, un bărbier de forţă, l-am găsit la un restaurant, cu alţi prieteni. Discuţia era în toi.

— Hei! Bine că te văd, omule! Ce mai faci?

— Bine! Tu?

— Bine şi eu... Fraţilor, ăsta e tipul despre care vă vorbiam... Ştiţi... Uite-l! Să-l întrebaţi dacă într'o concentrare, fiindcă n'a vrut să bea lapte acru după un chef straşnic, nu i-am turnat cu toată oala în cap!..

— Aşa este...

— Bun! Eşti grăbit? Un pic numai! Un pahar, pe care ştiu că n'ai să-l plăteşti, că eşti sgârie brânză şi pe urmă eşti liber... Noroc!

Paharele au intrat în funcţiune. Clinchete, gâtlejuri „clasa una", şi vinul s'a dus!

— Aşa! plescăi Moţoi satisfăcut. Să vă spun chestia...

— Eu v'am salutat... Ştii, redacţia...

— Ia dă-o dracului de redacţie!.. Vrei să ne-arăţi că eşti gazetar!.. Stai un pic, că poate-o scrii şi p'asta... Că e scurtă...

Ce puteam să fac? Că Moţoi nu ştie de glumă! Deci am rămas!

— Tărăşenia asta s'a întâmplat într'un restaurant... Să nu credeţi că-i banc! E autentică sută la sută!..

— Sigur! Dacă zici tu...

— Nu face mă, pe nebunu! Că voi gazetarii minţiţi de rupeţi pământul! Dar însfârşit... Am zis că era la un restaurant. Seară! Lume multă! Cuierele sunt pline de paltoane, pălării, căciuli de toate măsurile şi de toate calităţile. Puteai să te înţoleşti după pofta inimii... Curg ţapii şi halbele ca la nuntă. Orchestra cântă atacând impetuos un vals... Şi lumea râde... Deodată un domn sare ca ars!

— Hei, domnu! Domnu! Păi ce? Se poate?

— Ce răspunde acesta calm...

— Pălăria! Pălăria aia diin cap nu e a dumitale!..

Atunci cel cu chestia se apropie de masă...

— Da, domnule! îi spune încet. O lăsam pe a mea în loc!.. pălăria nu e a mea! Dar pentru Dumnezeu, de ce n'ai tăcut domnule?

— Da? Cum să tac, dom'le? Ştii că eşti bine? Pălăria mea şi să tac, nu? Deştept eşti domnule!...

S'A RĂSGÂNDIT!

Avocatul: *Ţi-am văzut dosarul! Ai nevoie de apărare!*

Ocnaşul: *Apărare? Serios? Sunt în pericol? Că slavă Domnului, sunt destul de bine păzit!*

Avocatul: *Nu mă'nţelegi!... Ştii... procesul! Ai nevoie de un avocat!*

Ocnaşul: *A, nu! Mulţumesc! M'am hotărît să spun adevărul!...*

SERVICIUL CONSTIINCIOS

— Chelner, mi-ai adus un cuţit care nu taie de loc!

— Vă rugăm, domnule! Cuţitul tae, dar friptura e prea tare! Un moment! Să vă aduc un satâr!

CAMARAZI, INSEMNAŢI ZILELE ŞI ORELE EMISIUNILOR PENTRU VOI LA RADIO ROMÂNESC

Una din grijile noastre de căpetenie este să păstrăm cu voi o legătură neîntreruptă prin singurele posibilităţi ce avem la îndemână de a ajunge până la voi pe front — acest front îndepărtat de strălucitele voastre victorii până la ţărmurile Donului şi ale Volgei, până în câmpiile Crimeei şi crestele Caucazului — şi aceste posibilităţi sunt emisiunile de radio.

Le-am alcătuit cu chibzuinţă, astfel încât nimic în ceeace vă priveşte de aproape să nu fie dat uitărei şi în privinţa aceasta aveţi emisiunile Orei ostaşului şi ale Poştei Militare radio.

Iar glorioasele fapte de arme pe care zilnic le săvârşiţi laolaltă cu marii voştri camarazi germani şi italieni frăţia nesdruncinată de pe câmpul de luptă dintre ei şi voi ajunge la cunoştinţa voastră prin emisiunile Orelor ostăşeşti româno-germane şi româno-italiene.

De aceea vă aducem la cunoştinţă ordinea în care aceste emisiuni au loc, pentruca să fiţi cu mare aminte la ele şi tot ce vă interesează să nu vă scape.

Iată această ordine:

I. ORA OSTAŞULUI

(se transmite pe Radio-România, 1875 m. lungime de undă Radio-Bucureşti 364.5 m., şi scurtă 32.4 m.)

Lunea, Miercurea, Sâmbăta de la orele 12—13.

POŞTA MILITARA RADIO

(se transmite pe aceleaşi lungimi de undă ca şi Ora Ostaşului)

In fiecare zi la orele 11.30—12 şi 17.30—18

Duminica de la 7.30—7.55 dimineaţa

III. ORA OSTĂŞEASCA ROMANO-ITALIANA

(se transmite pe aceleaşi lungimi de undă ca şi Ora Ostaşului)

In fiecare Marţi dela orele 12—13

IV. ORA OSTĂŞEASCA ROMANO-GERMANA

(se transmite pe aceleaşi lungimi de undă ca şi Ora Ostaşului)

In fiecare Vineri dela orele 12—13

V. ALTE EMISIUNI ROMANEŞTI

(se transmit pe 342, 1 m. lungime de undă)

In fiecare zi informaţii la orele 15.30

Muzică românească: Marţia ora 17
Joia ora 19
Vinerea ora 17
Sâmbăta ora 10

VI. EMISIUNI SPECIALE

(se transmit pe 391 m. lungime de undă)

In fiecare zi:
dela 12.20—12.30 informaţiuni
In fiecare Marţi:
dela 16.15—17 ora militară românească

INSEMNAŢI ZILELE ŞI ORELE EMISIUNILOR DE MAI SUS

O GRUPĂ DE MITRALIERĂ OPREŞTE ATACUL UNUI PUHOIU SIBERIAN

O armă bună, în mâna unui ostaş inimos care-şi face cu drag datoria, preţueşte cât zece arme scoase din cel mai renumit arsenal, dar date pe seama unor oameni convinşi că n'au pentru ce să lupte.

Acest mare adevăr s'a făcut deseori cunoscut pe frontul din Răsărit, împotriva bolşevismului care douăzeci şi ceva de ani s'a pregătit în vederea războlului de cucerire a lumii.

Mai cu seamă la început, când inamicul pusese în luptă cele mai noui arme şi materialul de războiu cel mai proaspăt, ai noştri i-au înfrânt, i-au pus pe fugă şi le-au putut ţine piept, cu te miri ce armament.

S'a putut dovedi încă odată că, cine adaugă armei sufletul său, acela e stăpân pe puterea cea mai mare şi el hotărăşte soarta luptei.

Niciodată, nicăeri, nu s'a văzut atâta înfrăţire cu puşca, atâta încredere în isprava tunului şi atâta drag de mitraliera harnică, cum a fost dat să vadă pe câmpul de luptă, la soldaţii noştri. Om cu plumb, fier şi oţel, au făcut tot una. A fost cea mai reuşită îmbinare a fiinţei cu materia. Suflet şi armă s'au adăugat unul altuia şi s'au întregit ca să iasă din acest amestec: eroul.

Ostaşi angajaţi în bătălii a căror durată nu fusese prevăzută, au tras până la ultimul glonte, cu chibzuinţă şi cu sgârcenie, ca să le ajungă, izbutind să îndure foamea, dar îngrozindu-se la gândul că li se vor isprăvi muniţiile fără să-şi fi făcut misiunea.

Când se va scri Istoria, şi toate faptele de arme ale bărbăţiei, ale dragostei de pământ şi ale iubrii de Neam ne vor fi cunoscute, atunci ne vom putea convinge, că biruinţa noastră se datoreşte prisosului de suflet cu care soldatul nostru şi-a îmbrăţişat sărăcăcioasa armă.

Atsfel de eroi ai înfrăţirii sufletului cu arma, pentruca misiunea să fie împlinită, au fost nenumăraţi în războiul împotriva duşmanului din Răsărit. Despre unii din aceştia ne vin încă de pe acum ştirile cele mai înălţătoare şi cele mai îmbucurătoare.

Aşa, bunăoară, în noaptea lui 30 Noembrie, când începuse de aproape două săptămâni ofensiva de iarnă bolşevică, o grupă de mitralieră din compania 4-a a regimentului 21 Infanterie a stat neclintită pe poziţie, cu tot valul inamic care se năpustise spre liniile noastre. Cu o dârzenie şi cu un curaj fără seamăn, oamenii acestei grupe, sub comanda plutonierului Pagnejer C. au înfruntat atacul desfânţuit al bolşevicilor, cu tot iadul de aruncătoare grele şi nenumărate arme automate.

Trăgătorii şi încărcătorii lor, sub ochiul ager şi însufleţirea comandantului, n'au slăbit o clipă oţelele, şi-au îmbrăţişat sculele ca pe niştc fiinţe dragi şi n'au dat voie siberienilor să facă un pas în poziţiile româneşti.

Datorită vitejiei şi spiritului de sacrificiu al oamenilor acestei grupe, inamicul a fost respins cu pierderi mari şi cu mulţi prizonieri în mâinilor alor noştri.

Pentru chipul cum au ştiut să lupte, grupă de mitralieră în frunte cu comandantul său, plutonierul Pagnejer C., au fost citaţi prin ordin de zi pe întreg Corpul de Armată din care fac parte.

Asemenea pilde de bărbăţie şi eroism în împlinirea datoriei sunt chezăşii că sufletul tare al soldatului român va învinge puhoiul turmei bolşevice, iar armele lui puţine vor zădărnici munca arsenalelor inamice care lucrează fără odihnă de douăzeci şi ceva de ani pentru stăpânirea lumii.

IRAKUL
„ŢARA AURULUI NEGRU"

Intre podişurile *Armeniei, Arabiei, Siriei şi Iranului*, în nord-vestul golfului Persic, se desfăşoară între Tigru şi Eufrad, Mesopotamia, „ţară dintre râuri", un şes de o rodnicie proverbială, care alcătueşte astăzi un regat: IRAKUL, în suprafaţă de 460.000 km. p.

Mesopotamia este o câmpie netedă formată din umplerea unui vechi golf cu aluviunile cărate de Tigru şi Eufrat.

Odinioară, golful Persic se prelungea spre Nord până în poalele munţilor Armeniei; cele două râuri au astupat cu vremea capătul golfului împingându-l din ce în ce mai spre Sud, astăzi fiind jumătate din întinderea sa de odinioară, adâncimea lui scăzând mereu.

In cuprinsul Irakului putem desprinde trei părţi diferite: *cea dela poalele munţilor Armeniei*, „vechea Caldee", până în dreptul Bagdadului, formează o treaptă mai răsărită cu chipul înfrunţit de coline de 400—500 metri, scăzând în trepte succesive, dela înaltele podişuri armeniene şi până la câmpia joasă, uşor înclinată spre golful Persic — numită Mesopotamia Superioară sau „El Djezireh", năpădită de aluviuni, îngemănată în unele locuri de salbe de nisipuri aduse de vânturi. Partea aceasta se numeşte Mesopotamia inferioară sau *Irak-Arabi*.

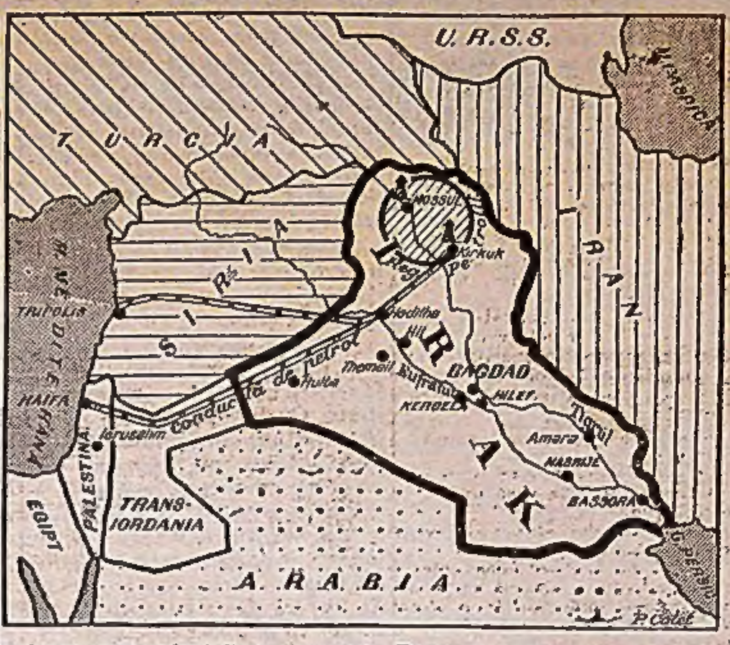

Un văzduh cuprins de o căldură de cuptor

Clima Irakului este tropicală cu veri atât de calde încât, uneori văzduhul pare un adevărat cuptor, oamenii căutând în timpul zilei răcoarea pivniţelor de piatră, adânci la peste 8—10 metri. Clima este din ce în ce mai caldă şi mai uscată cu cât mergem spre ţinuturile sudice.

Iernile sunt foarte friguroase în Nord; în Sud ele sunt cu mult mai domolite, numai răcoarea nopţilor îngheaţă apele. Vânturile uscate bat cu furie atât iarna, pricinuind troenirea zăpezii, cât şi vara, aducând valuri de căldură; mai ales când se stârneşte vântul „mocco" căldura pricinuită de „razele de foc" pe care le răspândeşte soarele, ajunge chinuitoare. Aici se înregistrează căldura cea mai mare de pe tot globul: peste 60 grade, mai mult deci decât în Sahara.

Ploile sunt foarte rare, primăvara căzând câteva bure mărunte, care înviorează pământul.

Patria cerealelor

Mesopotamia a avut vremuri de glorie. Datorită muncii iscusite a locuitorilor, ajunsese chiar în secolul al III-lea a. Chr. una din ţărlie cele mai vestite pentru recoltele sale.

Pentru aceasta întreg cuprinsul mesopotam fusese transformat într'o reţea de canale, folosite pentru irigaţie.

Numai aşa, această ţară, socotită ca „patrie a cerealelor", era asemuită atunci cu un paradis. Agricultura dă roade bogate şi astăzi, acolo unde sunt folosite irigaţiile.

După epoca de înflorire, a urmat una de decadenţă, datorită Turcilor când toate lucrările au fost lăsate în părăsire şi ca urmare, ogoarele au fost schimbate în stepe şi mlaştini.

In ultima vreme s'a început refacerea vechilor lucrări de canalizare, spre a se folosi, ca şi în trecut, irigaţiile, fără de care Mesopotamia va rămâne pustie.

Dacă s'ar putea iriga şi semăna cu grâu tot cuprinsul Mesopotamiei cu lacuri şi munţi care să nu restrângă întinderea ogarelor acest ţinut binecuvântat s'ar transforma într'un *„hambar urias"*, care ar putea să îndestuleze cu pâine — nu numai cu o singură recoltă pe an — întreaga Europă; aici însă se pot obţine două recolte pe an.

Cerealele (grâul, porumbul, orzul şi orezul) se cultivă mai ales pe văile din Nord şi în lungul fluviilor.

Plantele tropicale (tutunul, trestia de zahăr, dar mai ales bumbacul) se cultivă în ţinuturile sudice.

Bogăţia cea mai de seamă dintre vegetale o alcătueşte *curmalul*, care formează păduri în ţinutul Sat-el-Arab şi în deltă.

In regiunile de stepă, păstoria este ocupaţia principală a locuitorilor (oi, capre cămile).

Regatul „aurului negru" (petrolului)

Irakul a căpătat o importanţă deosebită în ultima vreme, prin descoperirea unor importante zăcăminte de petrol în ţinuturile nord-estice, la poalele munţilor Curdistan, despre care se spune că ar fi cele mai mari din întreaga lume. Oraşul Mossul, pe Tigru, este centrul acestui ţinut al „aurului negru".

Cu toate că pământul Mesopotamiei geme de petrol, producţia ei nu se poate pune alături de aceea a Rusiei, Venezuelei, României, Iranului şi Mexicului.

An de an, însă, producţia petrolului a crescut cu un spor de 300 la sută.

Pentru a transporta la destinaţie petrolul, s'a construit o conductă uriaşă subterană, prin care petrolul se scurge până la portul mediteranean Iafia, de unde este încărcat pe vapoare pentru întreaga lume. Inainte de războiul mondial, Germanii construiseră o linie ferată internaţională căreia i se spunea „linia celor 3 B: *Berlin-Bagdad-Basora*. In acest chip germanii ajunseseră la golful Persic, deci aproape lângă cea mai importantă colonie britanică: India „inima imperiului britanic".

Temându-se de apropierea germană, Anglia — după războiu — a pus mâna pe sudul Mesopotamiei, dela Bagdad şi până la golful Persic, asigurându-şi trei puncte principale:

a) Capătul spre India al căii ferate: Berlin-Bagdad-Basora.

b) Şesul întins, minunat loc pentru cultura bumbacului.

c) Bazinul de petrol din jurul oraşului Mossul.

O populaţie pestriţă

Găsindu-se la încrucişarea a numeroase drumuri de popoare care s'au aşezat vremelnic aici: Chaldeeni, Persani, Arabi, Turci, Kurzi, Evrei, Armeni, etc., Mesopotamia are o populaţie foarte amestecată, un fel de „mozaic de naţionalităţi".

Fiind o regiune de trecere între Occident şi Orient, din cele mai vechi timpuri, Mesopotamia a stârnit mişcarea spre cuprinsul ei a tuturor nomazilor din jur. Astfel, din părţile apusene au venit neamurile semite. In secolul al VII-lea au venit Arabii, Turcii au pătruns în secolul al XIII-lea aducând cu ei o adevărată ruină peste Mesopotamia. Arabii alcătuesc cea mai mare parte a populaţiei, la care se adaugă Turcii şi Kurzii.

Unii sunt agricultori iar alţii păstori nomazi.

Populaţia întreagă se cifrează la peste 3.600.000 suflete. Mai toţi locuitorii sunt de religie musulmană.

Oraşele mai de seamă sunt: MOSSUL (pe Tigru), cel mai însemnat centru industrial al ţării; BAGDAD (pe Tigru) înălţat de Arabi, capitală şi una din cele mai vechi capitale ale califilor; BASSORA (pe Sat-el-Arab), cel mai de frunte port de export al Irakului şi KERBELA oraş sfânt.

Din anul 1929 (25 Aprilie), Mesopotamia a format un regat independent până în anul 1941, când a fost împărţit între Englezi şi Ruşi.

Petre Coteţ

GHICITORI

Ce lucru este în toate
şi fără el nu se poate?
(Numele)

*

Eu n'am din natură
Nici limbă nici gură
Dar spui la ori care
Cusurul ce are
Şi nu se mânie
Ci va să mă ţie.
(Oglinda)

*

La trup sunt uşor
Fără aripi sbor
Dar eu nu sunt nor
(Gândul)

*

Trupul mi-l bagă în casă
Şi capul afară-mi lasă
(Cuiul)

*

Patru fraţi gemeni născuţi
Toţi îmbrăţişaţi crescuţi
Ori când îi vezi la un loc
Inveliţi într'un cojoc
(Miezul de nucă)

*

Ce fiară incornorată
Umblă cu gura căscată
Şi numai cu limba râmă
Tot răstoarnă şi dărâmă
(Plugul)

Trupul, capul, mi-e tot una
P'un picior stau totdeauna
Cămăşi am nenumărate
Şi le port toate îmbrăcate
(Varza)

*

Sus albă, sulemenită
Şi urât şi iubită
Vara nu vor să mă vază
Şi iarna mă îmbrăţişază
(Soba)

*

Ce floare e mai frumoasă
Şi bărbaţii o miroasă
Numai lor e drăgăstoasă
(Femeea)

*

Eu la ori ce casă
Sunt slugă aleasă
Eu pe oricine
Intâmpin când vine
Când pleacă afară
Eu îl petrec iară
(Uşa)

*

Buturugă uscată
O ridică încărcată
Şi o dă jos descărcată
(Lingura)

*

De iute ce sunt trei abia mă ţin
Din nasul meu curge miere şi venin
Glas nu am, dar să strig când sunt pus
Mă aude răsărit şi apus
Eu lumea o împăciuiesc şi învrăjbesc
Eu pe toţi îi bucur şi îi necăjesc
(Condeiul)

*

Ce pom e acela care
Stă cu ramurele sale
Toate plecate la vale
Şi vinele, rădăcina
Ii stau în sus cu tulpina
(Omul)

*

Ce nod cu gura se 'noadă
Şi cu mâinile nu se desnoadă
(Cununia)

*

Ziua în primblare
Mereu mă pornesc
Noaptea mă pun iară
Casa să păzesc
(Broasca dela uşă)

*

Când intru odată
Umplu casa toată
Ziua mi-e ruşine
Noaptea văz mai bine
(Lumânarea)

*

Sub pădure grămădită
Şade lumea învelită
Ziua de soare fugită
Noaptea de lună pitită.
(Casa)

*

Este o fată buburoasă
Şade cu vodă la masă
(Strugurele)

*

M'a trimes doamna de sus
La doamna de jos
Să-i dea vin şi rachiu
Tot într'un burin
(Oul)

PRINCIPII DE ARMONIE

De obicei, societăţile sunt conduse de o mână de oameni, în cercul cărora se desbat idei, se creiază valori, se împart drepturi, se stabilesc ierarhii. Inainte, acest grup aparţinea nobilimii pentru ca, după decăderea ei să fie înlocuită de cercul intelectualilor, oameni politici, cărturari. Dacă privim prin comparaţie cele două grupuri conducătoare, constatăm asemănări şi deosebiri. Valoarea ultimului stă în putinţele de continuă premenire şi ridicarea oricui la treptele cele mai înalte ale societăţii. Dar ambele grupuri au ajuns cu timpul să comită unele greşeli, cea mai grozavă fiind aceia de a-şi limita putinţele de judecată numai la un grup restrâns. Cărturarii, oameni politici sunt numai o mână de oameni, câteva mii, mergând până la un maximum de o sută de mii de oameni.

Cu toţii au o singură mentalitate, gândesc la fel fiindcă au isvoare de inspiraţie reduse. Se inspiră din aceeaş literatură, se duc la aceleaşi spectacole, citesc aceleaşi ziare, frecventează aceleaşi cercuri. De aceea ne-am obişnuit să judecăm valorile după aceleaşi norme. Dacă cineva a scris o carte, colaborează la un ziar sau revistă, ţine o conferinţă la Radio, e profesor, doctor, avocat sau funcţionar la stat, joacă într'o trupă teatrală, aceştia sunt intelectuali, formează elita societăţii, pe ei întemeindu-se prosperitatea societăţii, dela ei şi cu ei începe şi se termină viaţa omenirii.

Nici prin gând nu-mi trece să micşorez valoarea grupului conducător, pe acei care se frământă pentru progresul spiritual al societăţii; pe acesti pionieri, oameni care trăesc în mizerie cu gândul la prosperitatea semenilor. Cu toate acestea m'am întrebat de multe ori: de unde dreptul să resfrângem cercul conducător la cei citaţi mai sus? Dincolo, trăiesc milioanele, mulţimea care ne dă pâinea, meseriaşii care ne înalţă casele şi ne îmbracă, neguţorimea care înlesneşte circulaţia bunurilor industriaşii şi bancherii care deţin frânele economiei unei ţări. Dacă cineva a scris o carte, a dă tuil cuvintele în rimă sau a desvoltat o povestire, asupra lui se opresc ceilalţi care mânuiesc condeiul făcându-i biografia, desgropându-i înaintaşii, împodobindu-l cu epitete, punându-i într'un cuvânt, la picioare toate onorurile. Iar, dacă în mijlocul unei mahalale un tânăr modest deschide o gheretă, prin muncă o măreşte, trece, mai departe, în centrul oraşului înălţând palate, punând temelia unei întreprinderi de seamă, prin care trăesc atâţia alţii, contribund la propăşirea economică a ţării, asupra acestuia nu se opreşte nimeni sau e tratat ca un parvenit.

Mă întreb, cine foloseşte mai mult societăţii: cărturărimea, autorii de cărţi, dintre care cele mai multe nu fac decât să repete gândurile altora, sau neguţorul, meseriaşul, industriaşul, care a creat tot ce e în jurul lui prin propria sa forţă cu braţele sale, cu putinţele sale de judecată. Sau, luând calea de mijloc, am putea afirma că orice voinţă pusă în slujba societăţii, indiferent cărei ocupaţii ar aparţine, are aceleaş merite.

Atunci, dece să ne oprim numai asupra cărturarilor, dece să ne facem biografiile unui altora, dece în presă, în reviste, în studii, să discutăm numai valoarea aceluia care ţine condeiul în mână. E timpul să ne lărgim sfera de obiectivitate, acei care scriem, să ne căutăm subiectele şi în altă lume. Cred că nu ne-am înjosi dacă am poposi cu scrisul nostru, în prăvălia unui neguţor de merit, a unui meseriaş destoinic, dacă am cunoaşte îndeaproape cum s'a desvoltat cutare fabrică şi conducătorul ei sau, mai mult, am sta de vorbă cu un gospodar de frunte în mahalaua sa. Şi în toţi aceştia stau forţe nebănuite, au o atitudine faţă de nevoile societăţii. Sunt, într'un cuvânt, oameni ca fiecare dintre cărturarii ţării.

Viaţa nu desparte, nu este împărţită în compartimente, pe care le-am născocit noi, intelectualii, ci este o trăire deavalma a celui bogat alături de cel sărac, a cărturarului lângă meseriaş, a celui slab alături de cel tare.

Inainte, istoricii reconstruiau trecutul omenirii pe temeiul actelor oficiale, dar cine ştie cât adevăr şi câtă viaţă trăită cuprindeau în ele. Astăzi, cel care dă viaţă trecutului se întemeiază în primul rând, pe creaţii populare, fiindcă poporul este dinamul vieţii, al oricărui act.

Tot astfel şi noi să ne lărgim orizonturile, căutând să punem în circulaţie orice valoare constructivă a societăţii, fiindcă din armonia largă, din contopirea trainică a celui care munceşte cu acela care crează spiritual, se poate întemeia viaţa de mâine a oricărei societăţi, cu atât mai mult a cele româneşti.

Barbu Theodorescu

DESPRE LUCRURI ŞTIUTE ŞI NEŞTIUTE

DEALU. Mănăstire în J. Dâmboviţa, pe culmea unui deal, lângă Târgovişte. Se numea de vechi „Sf. Nicolae din vii". Inainte de 1430 exista acolo o bisericuţă de lemn (cunoscută printr'o danie a lui Alex. Voev.), care erea gropniţa Drăculeştilor: mormântul lui Vlad Dracul şi al fiului său Nicolae, ucişi la 1446. — Radu Vodă c. mare ridică la 1501 biserica de piatră care există astăzi. (reparată la 1844). Construcţie frumoasă de marmură; sculpturi artistice. Mormintele lui Vladislav Voev. din 1455, al lui Radu Vodă (1508) şi sora lui Caplea, al lui Vlăduţ Voev. (1513). Pătraşcu cel bun (1588). Acolo sunt păstrate craniile lui Radu Vodă fondatorul şi al lui Mihai Viteazul. — In clădirile mănăstireşti se află acum o şcoală militară.

• •

OLT. Cel mai mare şi mai important râu din T.-Rom., vine din munţii Gherghiului din NE. Transilvaniei, prin Ţara Bârsei şi a Oltului (Făgăraş). Străbate şirul munţilor prin mareţul defileu (Tălmaci-Călimăneşti), şi separă până la Dunăre T.-Rom. de Oltenia. Râu tradiţional al trecutului şi al cântării populare. Afluenţi: In Trans. Negru, Cibinul; în T.-Rom. Lotru, Olteţ, Topolog, Teslui. Primul pod fix a fost construit la Slatina în 1846. Curs repede; debit mijlociu 1000 m. c. pe sec. Lungime aprox. 600 km. — Numele vechiu dac. păstrat de Romani (Alutus, Aluta) şi rămas până azi: Olt şi german Alt. — După Olt e numită „Oltenia", partea T.-Rom. la apus de râu, „Ţara Oltului" peste munţi (Făgăraşul). şi Jud. Olt.

• •

PAHARNIC MARE. — Demnitar boeresc la Curte. In Ţera-Rom. această boerie apare în doc. la 1390. La ceremonii vărsa vin în paharul Domnului, de unde îi vine şi numele. In sec. 14—15 era numit şi „picernic" (latin: „magister pincernarum"). Până la sfârşitul sec. 17 în T.-Rom. era comandant general al Roşilor, şi a oastei de ţară a păhărniceilor. Ca ajutor avea mai mulţi paharnici. In sfatul domnesc, venea de obicei în rang după spătar şi vistier. — In Moldova (dovedit întâi sub Alexandru I) se numea în sec. 15 „ciaşnic". Acolo n'avea atribuţii militare. Inlocuitor avea pe Cupar. P. administra viile domneşti şi avea părcălăbia ţinutului Cotnarului. — In sec. 19, în ambele ţări, ca şi alte boerii, rămăsese un titlu secundar, onorific.

• •

DIVANUL AD-HOC. La 1857, ca urmare a dispoziţiilor art. 24 ale Congresului dela Paris, se convocară în T.-R. şi Mold. adunările (divanurile) de consultare asupra reformelor dorite de ele. Aceste adunări, compuse din deputaţi aleşi (ad-hoc = în acest scop), exprimară dorinţele naţionale: 1) Garanţia autonomiei şi drepturilor; neutralitatea Ţărilor româneştii. 2) Unirea lor într'un singur Stat, cu domn străin, ereditar. 3) Infiinţarea adunărilor generale de legiuire, cu reprezintarea prin alegere a tuturor stărilor sociale.

• •

DRAGOMAN (turc.: terziuman). Tălmaciul sau interpretul Porţii otomane (sec. 17—19) era marele Dr., funcţiune ocupată mai totdeauna de Greci din familiile din Fanar (Constantinopol). Această situaţiune, prin influenţa ce avea pe lângă vizir şi pe lângă Sultan, servi în sec. 18 ca punte de trecere la domnia ţărilor române.

• •

PEDESTRIMEA. In vechime, oastea de jos în primul rând o formau în T.-Rom. Dorobanţii, împărţiţi pe căpitănii. Grosul oastei la război îl alcătuiau gloatele de ţară, trupe neregulate şi prost armate. — Trupe de elită ale pedestr. în ambele ţări erau arcaşii din unele părţi ale ţării, vânătorii domneşti, lefegii, şi seimenii străini şi alţi oameni din garda Domnului. — In organizarea modernă (sec. 19), trupele pe jos au luat numele de infanterie.

SOCOTELI DE PETRECERI

RASPUNSUL SOCOTELILOR DIN NUMARUL PRECEDENT

28.
Morile 2 şi 12 sunt identice
29.

30.

31.

332. IAZURILE CU CRAPI

Moş Glumici ştie o problemă deosebit de frumoasă. Vedem aci două iazuri cu crapi. Peştii de jos 1—4 vor fi aduşi sus, iar cei de sus 5-8 vor fi aduşi în iazul de jos. Deoarece crapii sunt foarte mari, nu se pot aduce decât câte unul şi anume prin mişcări diferite. Nu este permis să se sară peste spaţiile ocupate. Este însă voie să treci peste mai multe spaţii deodată, dacă acestea sunt libere unul după altul. Spaţiul g se poate utiliza pentru manevrare. Veţi decupa un plan mai mare din carton şi veţi întrebuinţa bucăţi de carton cu cifre.

*

33. O NOUĂ PROBLEMĂ CU CHIBRITURI

Dacă mutăm trei beţişoare în această figură, ne mai rămân totuşi patru triunghiuri. Cine ştie să rezolve această problemă?

*

34. O VECHE PROBLEMĂ

Intr'un grajd sunt iepuri de casă şi fazani. Toţi la un loc au 72 de picioare şi 20 de capete. Câţi iepuri şi câţi fazani sunt în grajd?

Această problemă este foarte veche. Moş Glumici o menţionează numai pentru a o salva de o completă uitare.

*

35. O TRĂSURĂ ROSTOGOLITĂ INTR'O PRĂPASTIE

Trăsura cântăreşte 1400 kg. Pentru a o trage în sus, trebue să se înhame animale. Nu sunt însă la îndemână hăţuri şi lanţuri destul de lungi. S'a hotărît să se împreuneze patru lanţuri de tărie diferită. Primul poate să suporte o tracţiune de 2600 kg., al doilea una de 1600 kg., al treilea 1000 kg. şi al patrulea lanţ 2000 kg. Se poate oare reuşi cu acest lanţ?

*

36. O NOSTIMĂ PROBLEMĂ CU CHIBRITURI

Moş Glumici ne-a spus să formăm, din 6 chibrituri, patru triunghiuri la fel de mari. După cum se vede s'au format numai două şi jumătate. Şi totuşi problema se poate rezolva — dar cum?

Reportajele Zilei

Din țară

Luptăm cu credință în rândurile armatei române

Declarațiile reprezentantului germanilor din România

Cu prilejul sărbătoririi de către grupul german din România a împlinirii unui deceniu de când partidul național socialist a luat puterea în Germania, d. Andreas Schmidt, conducătorul lor, a spus despre devotamentul germanilor din România față de cauza românească:

Am fost prin ținuta noastră mai ales și în ceasurile cele mai grele care le-a avut guvernul Mareșalului, un exemplu, arătând că omul trebue să fie cu atât mai leal, gata de luptă și gata de sacrificii cu cât timpurile sunt mai grele. Toate acestea în conștiința clară că trebue să trăim și să luptăm împreună având în fața noastră viitorul comun, în care vom acționa la fel

Cea mai mare realizare a Mareșalului este restabilirea onoarei armelor: soldatul român a obținut pe câmpul de onoare victorii, cari sunt unice în istoria de până acum a României. România este astăzi în Europa una din cele mai stimate țări și asta pe baza faptelor soldatului român, căruia Mareșalul i-a redat onoarea.

In cadrul armatei române luptă și bărbații Grupului Etnic German din România, credincioși și sinceri, astfel cum se cere dela membrii poporului german, credincioși tradițiilor sale mari.

Dar nu numai lupta este comună ci și credința ce-l însuflețește, adică și victoria comună. România va fi după victorie cel mai mare vecin al Germaniei. România va avea la răsărit graniță comună cu Germania, interese și misiuni comune. Cât de credincioși luptăm noi, germanii, în rândurile armatei române, atât de mare este credința noastră în România mare de după războiu, în misiunile și în viitorul comun care o leagă în veci de țara noastră mumă".

Dela sate

și pentru sate

Sindicatul industriilor agricole țărănești, aduce la cunoștința celor ce voesc a instala noi prese țărănești de ulei, să nu investească bani în instalații, înainte de a avea autorizația ministerului economiei naționale, subsecretariatul de stat al industriei și minelor, pentru că se poate să nu se acorde autorizațiile cerute pentru instalare și funcționare, rămânând astfel cu investiții făcute zadarnic.

Cererile de autorizare se trimit la ministerul economiei naționale însoțite de avizul Sindicatului industriei agricole țărănești, certificatul prețurei plășei respective și memoriul technic.

CUM CĂLĂTORESC MILITARII DECORAȚI

Deoarece sunt neînțelegeri în legătură cu nouile autorizații de călătorie și cu restricțiile privitoare la reducerile și greutățile pe calea ferată se lămurește oficial că toți deocrații de războiu, care posedă abonamente sau cărți de identitate tip cfr. pe baza cărora călătoresc gratuit sau cu reduceri, sunt scutiți de prezentarea autorităților de călătorie emise de organele polițienești.

Dintre decorații de războiu însă, beneficiază de călătoria gratuită pe bază de abonament numai cavalerii ordinului Mihai Viteazul.

Ceilalți decorați nu beneficiază — în timpul restricțiilor la călătoria pe cfr. — nici de abonamente, nici de reduceri sau călătorii gratuite limitate, ci plătesc biletul cu taxa întreagă, fiind însă scutiți de prezentarea autorizațiilor de călătorie.

PREDAREA PRODUCȚIEI DE BUMBAC

O decizie pune în vedere cultivatorilor de bumbac că li s'a mai dăruit un termen pentru a preda Statului cantitățile pe care le-au dosit.

Toți cultivatorii sunt obligați ca în termen de 4 zile dela primirea somației în scris, dată de primari, singuri sau împreună cu agenții zonistului respectiv, să predea întreaga cantitate de bumbac recoltată, mai puțin cantitatea lăsată pentru nevoi proprii conform deciziei Nr. 76.436-942.

Cultivatorii care nu au primit somație de predare a bumbacului, sunt obligați să-l predea cel mai târziu până la 25 Februarie 1943.

Tuturor celor care nu vor preda în termenul de mai sus, li se va confisca bumbacul fără nici o plată și vor fi dați în judecată pentru a fi condamnați la închidere în lagăr până la 1 an, conform legii sabotajului.

Conform aceleaș legi vor fi pedepsiți și cei care vor vinde, înstrăina, cumpăra sau dobândi, sub orice formă, bumbac.

FURA HRANA POPULAȚIEI

Tot felul de ticăloși își însușesc alimente hărăzite populației pentruca apoi să le vândă pe sprânceană și cu prețuri de speculă. Unul dintre ei s'a urcat într'o mașină cu o cantitate mare de untură, dar șoferul în loc să meargă cu contrabandistul unde voia el s'a oprit la poliția comunală unde a predat-o.

Contrabandistul văzând purtarea cinstită și dârză a șoferului a sărit din mașină, înainte de a intra în curtea poliției, dispărând.

Fapta șoferului e vrednică de imitat de orice bun cetățean.

Untura a fost confiscată și împărțită spitalelor de răniți.

RUSIA SOVIETICĂ A INȘELAT LUMEA

Ambasadorul britanic la Moscova a declarat că el nu știe dacă Stalin, în primul războiu împotriva Finlandei a înșelat înadins lumea, cu privire la adevărata sa forță, dar i se pare că această ipoteză are toate șansele de a fi adevărată. Prin acasta ambasadorul britanic la Moscova confirmă constatarea pe care a făcut-o mareșalul Goering în discursul său când a spus că campania din Finlanda a însemnat cea mai mare înșelăciune din istorie; căci în timp ce acolo nu au luptat decât câteva corpuri de armată, sovieticii s'au înarmat între timp fără încetare, pentru a ataca întreaga Europă.

Din străinătate

PLANUL DE ARMAMENT AL SOVIETELOR S'A NĂRUIT IN INTREGIME

Comentatorii oficiali ai presei sovietice, sunt cu toții de acord în a constata slabul randament pe care industria de armament a sovietelor, l-a dat în cursul anului trecut.

Oficiosul „Pravda", se adresează cu violență muncitorilor din fabricile de tancuri și arme grele, precum și minerilor, pe care îi acuză de sabotarea operei de războiu. Articolul cere industriei sovietice sforțări mai mari pentru a se putea ajunge măcar să se acopere ceeace se consumă în decursul unei perioade de războiu. In anul trecut producția de armament a sovietelor n'a reușit să atingă consumul, în special în aeronautică. De aceia a trebuit să se atingă rezervele, ceiace a pus situația armatei roșii, într'o stare foarte grea. In viitor tocmai când aliații vor pune în linie un armament de calitate excepțională, bolșevicii nu vor mai putea ține piept. Iată de unde va porni înfrângerea.

*

Posturile de radio sovietice au încetat apelurile către elementele lăsate în ținuturile ocupate de forțele tripartite, pentru a provoca distrugeri și acte de sabotaj. Cu toate aceste disperate chemări la datorie, „partizanii", așa zisă elită a armatei sovietice, au dispărut cu desăvârșire. Pretutindeni orice inițiativă a lor a fost distrusă de elementele de poliție militară germane și române. In cele mai multe cazuri însă, aceștia „partizani", se predau de bună voie sau aruncau materialul lor de distrugere și se amestecau în populația civilă, preferind o viață tihnită și de muncă, fericiți că au scăpat de războiu.

PE UNDE AU TRECUT BOLȘEVICII

Știri primite din Iran arată că poliția iraniană a găsit cadavrele a 100 de persoane civile în clădirea care fusese ocupată de poliția sovietică.

Acești civili fuseseră omorîți cu focuri de revolver trase în ceafă.

Evident, bunurile pe care le aveau asupra lor au fost „confiscate" de polițiștii sovietici.

Blocada anglo-saxonilor s'a întors împotriva lor

Sau: cine sapă groapa altuia

Anglo-saxonii au spus totdeauna că blocada maritimă era suficientă pentru a subjuga Italia și Germania. Mai cu seamă în Anglia lumea era atât de sigură de acest lucru, încât orice cetățean credea că nici o picătură de sânge nu era necesară a fi vărsată de armata imperială. Totul urma a fi rezolvat pe mare. După trei ani de războiu atitudinea adversarilor Axei este alta. Ei au fost siliți să mărturisească faptul că lupta submarină înfățișază pentru cele două imperii maritime cea mai mare primejdie.

Este adevărat că Churchill și Roosevelt au dat asigurări că navele aliate, călătorind în convoi, ar fi fost mai bine apărate. Dar nu este mai puțin adevărat că tocmai în 1942 tonajul american și englez, care a luat calea fundului a atins cifre impresionante. Acum au și început să se arate urmările. In Marea Britanie și în Statele Unite populația a fost supusă la noui restricții alimentare și de consum în genere. In Anglia lumea nu mai mănâncă nici de cinci ori, nici de patru ori, și nici de trei ori pe zi. Problema alimentară devine din zi în zi mai grea. Zilele trecute a fost luată măsura ca fiecare englez să primească numai câte un ou pe lună.

In Statele Unite au fost închise spitalele din lipsă de combustibil, iar pe de altă parte în fiecare zi sunt publicate noui măsuri cu privire la restricții de tot felul.

AMERICANII VOR TREBUI SĂ INDURE LIPSURI TOT MAI GRELE

Ministrul agriculturii din Statele Unite a pus în vedere populației că trebue să se aștepte la noui restricții și la noui sacrificii. El a adăogat că numai o parte din alimente trimise trupelor americane care luptă peste Ocean poate să ajungă la destinație.

In legătură cu lipsurile din Statele-Unite se mai anunță că un milion de școlari din New-York au trebuit să fie trimiși acasă din cauza lipsei de cărbuni pentru încălzitul școlilor. Această vacanță va dura până la data de 8 Februarie.

EROISMUL SOLDAȚILOR JAPONEZI PRODUCE MARE PAGUBĂ ARMATEI AMERICANE

Inverșunarea cu care soldații japonezi luptă, s'a vădit încă odată în bătălia din Marea Coralilor (Pacific), când numeroase avioane s'au năpustit cu întreaga lor încărcătură de bombe asupra unor vapoare inamice, deși piloții aparatelor știau dinainte că îi vor jertfi viața. Sacrificiul a mers până acolo încât însuși comandantul escadrilei le-a urmat întru totul exemplul.

In felul acesta, ei și celelalte doborîre 910 avioane inamice și să scufunde 92 de vase.

„ACOLO UNDE AM FOST NE VOM INTOARCE"

Ducele Mussolini a inspectat alaltăeri formațiunile miliției fasciste dela a cărei întemeiere s'au împlinit 20 de ani, rostind o cuvântare în care, între altele, a spus:

„Poporul italian a primit, cu liniștea bărbătească a romanilor știrea ocupării Libiei de către inamic, căci o convingere nestrămutată este înrădăcinată în inima lui: acolo unde am fost, acolo unde ne așteaptă morții noștri; acolo unde am lăsat pecetea puterei și permanenței noastre civilizatoare, acolo ne vom întoarce".

Fiindcă după întâlnirea da la Casablanca, căpeteniile Angliei și Americei au vorbit despre capitulare, Ducele a ținut să le dea acest răspuns usturător:

„La împlinirea acestor primi 20 de ani, în prezența dilemei nesăbuite, criminale și propagandistice dela Casablanca, noi și camarazii noștri din Axă și din pactul tripartit, răspundem: Nu vom ceda niciodată atâta vreme cât vom fi capabili să punem mâna pe o armă și să ne batem.

Voi veți continua să mergeți în primele linii și veți fi mereu și pretutindeni exemplu pentru toți".

Cel mai mare pericol pentru Franța: bolșevismul

D. Laval, șeful guvernului francez, a declarat într'o cuvântare că un mare pericol există pentru Franța și pentru întreaga Europă. Acest pericol este bolșevismul.

De aceea, d. Laval dorește din toată inima, în calitatea sa de francez, ca armata germană să reușească în lupta pe care a duce împotriva armatelor sovietice pe frontul oriental.

ULTIMELE ŞTIRI

INTERNE

Revizuire

Cercul teritorial Bucureşti a adus încă odată la cunoştinţă că toţi scutiţii medical, dispensaţii medical şi improprii serviciului militar (inclusiv cei revizuiţi în lunile Iunie şi August 1942) până la vârsta de 50 de ani, urmează a fi revizuiţi de Comisiunea Medicală prevăzută de art. 23 din Legea de Recrutare, indiferent dacă au mai fost sau nu revizuiţi.

La Cercul Teritorial Bucureşti, această revizuire se va face între 1—18 Februarie 1943.

Numai Germania poate să infrângă bolşevismul

Proclamaţia Fuehrerului, ca şi cuvântările mareşalului Goering şi d-lui Goebbels, sunt publicate de presa europeană pe larg şi la loc de frunte.

Pasagiile în care este vorba de rolul european al Germaniei, sunt prezentate de toate ziarele ca o senzaţie a zilei.

Ecoul presei europene faţă de proclamaţia Fuehrerului arată, după concepţia germană, că popoarele continentului au înţeles definitiv că Germania este singura putere care este în stare să respingă bolşevismul.

Se spune aci că proclamaţia Fuehrerului a fost adresată poporului german, dar în acelaş timp ea are valoare pentru întreaga Europă, fiindcă numai cu forţe unite bolşevismul va putea fi învins.

EXTERNE

O inaintare in armata germană

D. general Haufte, şeful misiunei militare germane în România, a fost înaintat, pe ziua de 1 Ianuarie 1943, general de divizie.

Intâlnirea dintre d. Churchill şi preşedintele republicii turceşti

In dorinţa primului ministru britanic, Churchill, de a face o vizită preşedintelui republicei turce, d. Ismet Inonu a acceptat o întâlnire cu cel dintâiu. Intâlnirea a avut loc în apropiere de oraşul Ankara.

Cercurile germane n'au luat încă nici o atitudine faţă de acest fapt, dar ele amintesc că, încă dela începutul războiului, Anglia şi America s'au străduit din răsputeri, prin fărădelegi şi ameninţări, să silească Turcia a ieşi din neutralitatea ei.

Şomaj în Uruguay

Ministrul de externe al republicii Uruguay, aflându-se la New-York, a mărturisit că în ţara sa lipsesc cu desăvârşire materialele de construcţie de tot felul. Din cauza lipsei de tonaj produsele Uruguay-u'ui nu pot fi expediate. Republica Uruguay duce luptă crâncenă împotriva şomajului, care ia forme din ce în ce mai îngrijorătoare.

Persecutarea italienilor în Marocul francez

Autorităţile din Marocul francez au ordonat internarea tuturor italienilor între 19 şi 60 ani. Numai în Casablanca, trăesc 12.000 italieni.

Copiii spanioli deportaţi în U. R. S. S.

In cursul evenimentelor din Răsărit trupele germane au găsit într'un punct din sudul Rusiei 12 copii spanioli în vârstă de 16-17 ani, majoritate fii de muncitori. Ei fac parte dintr'un grup de 140 copii cari în 1937, în timpul războiului civil din Spania, au fost duşi la Leningrad şi de acolo către Caucazul de Sud. Aici au fost puşi la munci grele în agricultură iar mai târziu băeţii au fost siliţi să intre în armata roşie. Când trupele germane au înaintat în acest sector ei au fost deportaţi mai departe. Dintre aceşti copii 12 au reuşit să fugă. Ei s'au adresat trupelor germane şi au rugat să fie retrimişi în patrie.

Manifestaţii impotriva englezilor in Statele-Unite

Au fost arestaţi la New-York 22 bărbaţi şi femei pentru manifestaţie antibritanică. Ei au demonstrat înaintea consulatului britanic cu placate, în care se cerea deschiderea închisorilor indiene. Când demonstranţii nu au dat urmare cererei poliţiei pentru suspendarea acestei manifestaţii, poliţia a făcut uz de forţă. In acelaş timp au fost arestaţi în faţa ambasadei britanice din Washington, după cum se anunţă patru bărbaţi şi o femee, cari cereau pe placarte libertatea Indiei.

Oamenii lui Ciang Kai Shek nu mai pot să reziste

D-na Wellington-Koo, soţia ambasadorului ciungkinghez la Londra, care se află în vizita în Statele Unite, a declarat la Philadelphia că rezistenţa chineză împotriva japonezilor este pe punctul de a se frânge deoarece aliaţii nu şi-au ţinut angajamentele de a trimite furnituri de război în China. Soldaţii chinezi se bat fără tunuri şi fără avioane.

Poporul chinez suferă depe urma epidemiilor şi a foametei şi moralul lui este foarte scăzut.

Grevă in şantierele britanice

Lucrătorii dela şantierele engleze dela Tyne au proclamat greva. Un număr de 300 tehnicieni au încetat lucrul din cauza unor neînţelegeri de ordin sindical.

Alţi trei mareşali ai Reichului

Fuehrerul a înaintat la rangul de mareşali, pe data de 1 Februarie 1943, pe următorii comandanţi de grupuri de armate şi de armate, care s'au distins prin meritele lor deosebite: generalul de armată Kleist, comandantul unui grup de armate, generalul de armată Cavaler von Welchs, comandantul unui grup de armate, şi generalul de armată Busch, comandantul unei armate.

Apărarea Marocului spaniol

Forţele militare spaniole din Maroc menite să asigure apărarea protectoratului spaniol în regiunea Tetuan, se cifrează la 25.000 de oameni, perfect echipaţi pentru război.

Aceste forţe, împreună cu formaţiile motorizate şi carele de asalt au defilat Duminică prin faţa înaltului comisar al Spaniei în Marocul Spaniol.

1943 FEBRUARIE 28 zile	
Răs. soarelui 7,19	SĂPT. 6 · Ap. soarelui 17,9
JOI 4	ORTODOX: Isidor Pelusiotul · CATOLIC: Isidora, Gilbert · PROTESTANT: Veronica · Zile trecute 34 · Zile rămase 331

„Un popor se naşte şi trăieşte prin vifornul de credinţă care suflă în pieptul şi inimile celor de aceeaşi lege."
(Mareşal Antonescu)

Ciocniri între studenţi şi poliţie în India

Duminică, studenţii indieni au făcut o mare manifestaţie în sala universităţii dintr'o anumită localitate. Ei au intonat imnul naţionalist, dar atunci au pătruns în sală poliţişti înarmaţi cari au căutat să-i alunge.

Numeroşi studenţi au fost grav răniţi, trei dintre ei trebuind să fie duşi imediat la spital.

Din pricina acestor turburări, unversitatea a fost închisă până la noi ordine.

Vor să târască statele neutre în războiu

După anumite ştiri, d-nii Roosevelt şi Churchill au hotărît printre altele în întâlnirea lor de la Casablanca, să târască şi alte ţări în război. Printre acestea, în primul rând se află Turcia care, de trei ani de zile, este mereu silită să se sacrifice pentru interesele anglo-americane, aşa cum s'au sacrificat şi alte ţări.

Ciang Kai Shek cere ajutoare

Mareşalul Ciang Kai Shek a plecat în Statele Unite.

In tovărăşia lui se află mai mulţi funcţionari superiori ai guvernului şi ai Armatei. Plecarea s'a făcut în cel mai mare secret. Se spune că Ciang Kai Shek vrea să repete cererea sa de trimiteri mai mari de material de război.

Un fioros comunist spaniol a fost arestat

In cursul unor razii efectuate de poliţia spaniolă pentru căutarea şi descoperirea foştilor şefi comunişti, a fost arestat un anume Martinez Pena fost portar al spitalului militar din Carabanchele, din apropiere de Madrid.

Martinez Pena era agent secret al comitetului roşu şi a luat o parte deosebit de activă în timpul războiului civil din Spania la asaltul spitalului militar şi la asasinarea ofiţerilor guvernului naţional, cari erau bolnavi sau răniţi şi se aflau internaţi acolo. In urmă el a denunţat pe toţi soldaţii şi ofiţerii ce se găseau în spital, comitetului roşu, ca fiind naţionalişti, iar acesta a dispus ca ei să fie asasinaţi când vor părăsi spitalul pentru a se reîntoarce la Madrid.

Australia nemulţumită

Anumite cercuri din Londra se arată a fi foarte tulburate din cauza continuelor mustrări făcute de guvernul australian care acuză Statele Unite că nu-şi dă seama de pericolul grav ce apasă asupra Australiei.

Sus zisele cercuri nu cruţă criticile adresate preşedintelui Roosevelt care, după cum spun ele, îi consacră toată atenţiunea evenimentelor din Atlantic, nesocotind frontul din Pacific care cu toate acestea, are o mare însemnătate pentru Statele Unite.

SITUAŢIA PE TOATE FRONTURILE DE LUPTĂ

GIGANTICĂ BĂTĂLIE NAVALĂ IN APELE INSULELOR SALOMON. O MARE VICTORIE JAPONEZĂ

Ministrul marinei japoneze, d. Shimada, a declarat în Parlament, în urma groaznicei înfrângeri pe care a suferit-o marina americană în lupta navală din preajma insulei Rennell, că contraofensiva inamică a fost anihilată graţie acestei lupte. In acelaş timp, ministrul marinei a insistat asupra puţinelor pierderi ale marinei japoneze.

In legătură cu acest eveniment, Agenţia „Domei" semnalează că marina japoneză de război a scufundat în cadrul operaţiunilor desfăşurate în apele insulelor Salomon, precum şi în cursul bătăliei din apropiere de insula Rennell, în zilele de 29 şi 30 Ianuarie, un număr total de 132 vase de război şi vapoare de transport inamice, printre care se găsesc 10 vase de luptă, 8 vase purtătoare de avioane, 40 crucişetoare şi 36 contra-torpiloare.

După acelaş izvor, forţele maritime japoneze au doborît un număr de 910 avioane inamice, tot în regiunea insulelor Salomon.

Pierderile provocate inamicului numai în împrejurimile acestor insule cuprind 8 vase de luptă, 4 vase port-avion, 34 crucişetoare, 24 contratorpiloare, 9 submarine, 1 curăţitor de mine şi 17 vase de transport, adică un total de 92 de vase.

In legătură cu marea înfrângere a marinei americane, în bătălia aero-navală dată în zilele de 29 şi 30 Ianuarie în spaţiul sud-occidental al oceanului Pacific în apropiere de insula Rennell din arhipelagul Salomon între o flotă japoneză şi alta nord-americană, compuse din vase de linie, vase port-avion şi numeroase alte vase de război. Aviaţia marinei japoneze a atacat în formaţiuni mari şi în valuri succesive, iar şapte avioane torpiloare rapide japoneze s'au aruncat cu echipagiile şi întreaga lor încărcătură direct pe punţile unui vas de linie şi a şase vase de luptă şi crucişetoare grele.

Prin acest procedeu eroic obiectivele au fost atinse înainte de intervenţia artileriei antiaeriene inamice. Numai avionul comandantului escadrei de sacrificiu a fost lovit de obuze, după ce lansase torpila împotriva vasului de linie şi el s'a prăbuşit cu toată încărcătura de explozibile pe puntea unui vas, care s'a scufundat imediat cu întregul său echipaj.

EROII DELA STALINGRAD AU REZISTAT PÂNĂ IN ULTIMA CLIPA

La Stalingrad, grupul de sud al armatei a 6-a, comandat de mareşalul Paulus, după mai mult de 2 luni de apărare eroică, a fost copleşit de superioritatea numerică a inamicului. Grupul de nord, comandat de generalul Strecker continuă să-şi păstreze poziţiile. El a respins puternice atacuri inamice, în parte prin contraatacuri. In celelalte focare ale bătăliei de apărare dela răsărit, lupta continuă cu o violenţă neschimbată.

Cât priveşte luptele dela Stalingrad, se dau următoarele amănunte:

După mai mult de zece săptămâni de lupte defensive dintre cele mai înverşunate, în partea de nord a Stalingradului un grup de luptă german, ocupând numeroase puncte de sprijin, continuă să reziste în faţa superiorităţii sdrobitoare a bolşevicilor. Insă muniţiile lor terminându-se în primele ore ale dimineţii de 31 Ianuarie, garnizoanele punctelor de sprijin risipite în zona de luptă a grupului de sud, în măsura în care mai dispuneau de un aparat de radio, şi-au luat rămas bun unele dela altele, adresând un ultim salut Germaniei. Postul de comandă al Mareşalului Paulus, ultima insulă de rezistenţă a grupului de sud, a emis la ora 7,15 radiograma următoare: „Bolşevicii atacă postul de luptă cu forţe superioare. Suntem siliţi să distrugem postul de emisiune. Apoi, la ora 7,45 a fost primită această ultimă radiogramă: „Postul de luptă încetează rezistenţa. Trăiască Fuehrerul!".

SITUAŢIA PE FRONTUL AFRICAN

In Africa de nord, situaţia se prezintă astfel:

Puternicele atacuri date împotriva poziţiilor armatei africane germano-italiene din Tripolitania de vest, au fost respinse cu noui pierderi grele pentru inamic.

In Tunisia, continuă luptele pentru poziţiile cucerite în ultimele zile.

Societatea Naţională de Editură şi Arte Grafice „DACIA TRAIANA", Bucureşti, str. Sărindar 5-7-9 (tel. 3.84.30) înmatriculată sub Nr. 156/942 la Reg. Oficiului Comerţului Bucureşti.
Tipărită la 4.II.1943